

**UUED VALLAJUHID
VALITUD, LOE
INTERVJUUSID
VOLIKOGU
ESIMEHE JA
VALLAVANEMAGA**

LK 3-4

**KUIDAS SAAB
VALLAKODANIK
ABIKS OLLA,
ET TALVINE
LUMETÕRJE
PAREMINI SUJUKS?**

LK 5

**ADVENDI-
KONTSERT,
KÜLADE
JÕULUPEOD,
JÕULUTURG,
PÄKAPIKU
TÖOKODA...**

LK 14

SAUE VALLALEHT

KODUVALD

NOVEMBER 2009 NR 10

TASUTA

KOALITSIOONILEPING

Vallajuhtimise prioriteetidid aastateks 2009-2013

Saue valla koalitsioonipartnerite koostöölepingu eesmärgiks on tagada ühine arusaam valla juhtimisest ning valitsemist suunavatest prioriteetidest kuni järgmiste kohalike omavalitsuste valimiseni.

Lepingus püstitatud eesmärgid silmas pidades on koalitsioonipartnerid võtnud nõuks valitseda koostöös kõik neli aastat ja kokku leppinud alljärgnevates poliitilistes ja Saue valla elu edendamiseks vajalikes ülesannetes ja põhimõtetes ning kohustuvad neid koostöös ellu viima:

Valla juhtimine

- Tagame, et otsuste langetamine vallas hakkab toimuma arengukava kohaselt, süsteemselt, eesmärgipäraselt ja jätkusuutlikult. Kaasame erinevaid huvigruppe valla arengukava täiendamisel.
- Muudame vallavalitsuse ja volikogu suhtlemise vallakodanikega inimsõbralikumaks ja avatumaks läbi organisatsioonikultuuri arendamist.
- Mitmekesisustame ja laiendame valla elanike jooksvat informeerimist. Parandame infovahetust külavanematega ning väärtustame nende rolli kogukonna esindajatena.
- Muudame valla juhtimise senisest läbipaistvamaks ning valla osalusega organisatsioonide tegevuse ja nende rahaliste vahendite eraldamise ning selle kasutamist kajastava aruandluse üksikasjalikuks ja avalikuks.
- Kasutame maksimaalselt Euroopa Liidu ja teiste fondide toetusi valla arendamiseks.
- Võtame valla juhtimises täies mahus kasutusele tänapäevased e-lahendused, mis teevad asjaajamise vallas lihtsaks ja kiireks ning tagavad elanike informeerituse ja vallajuhtimise täieliku läbipaistvuse. Soodustame tasuta internetiühenduse võimaldamist igasse kodusse.
- Anname inimestele suurema otsustusõiguse valimistevahelisel perioodil. Olulist mõjujõudu omavate planeeringute ning arengute (maanteed, suured elamu- ja tööstusalad, ühinemine naaberomavalitsustega) puhul küsime kohalike elanike arvamust ning kaasame kogukonna varases etapis protsessi. Töötame välja rahvahääletuse protseduuri vallas.

Majandus, keskkond ja ettevõtlus

- Uuendame ja kaasajastame valla kehtiva üldplaneeringu.
- Selgitame välja valla territooriumil asuvad munitsipaliseerimisväärtusega riigimaad ning algatame nende süsteemse ja koordineeritud

munitsipaliseerimise protsessi.

- Valla kinnisvara ei võõrandata ilma kehtiva planeeringu või konkreetse ehitusõigusega.
- Täiendame (ning piirkondades, kus puudub, algatame) Saue valla teede, tänavate ja kergliikluste teemaplaneeringud.
- Ehitame vähemalt 10 km kergliiklusteid Saue vallas järgmise nelja aasta jooksul. Uute teede projekteerimisel või olemasolevate teede ümberehituse korral tuleb ette näha võimalus kergliikluste rajamiseks.
- Ehitame nelja aasta jooksul vähemalt 16 km valla teid ja tänavaid tolmuwabaks. Teede ehitamine toimub lähtuvalt valla arengukavast.
- Teeme koostööd Põhja Regionaalse Maanteeametiga riigiteede tolmuwabaks muutmisel.
- Puhastame jõgede kaldad asulates ja külasisestel aladel, kus on looduslikud eeldused looduslike jalutusradade tekkeks.
- Selgitame ühistranspordi vajadused ja töötame välja Saue valla ühistranspordi kava. Leiame viisid, mille abil vallaelanikel oleks võimalik ühistranspordiga liikuda keskustesse. Teeme koostööd naaberomavalitsustega ühistranspordi paremaks korraldamiseks.
- Panustame täiendavalt kuriteoennetusega seotud tegevustesse ning turvalise elukeskkonna loomisse. Aitame kaasa naabrivalve piirkondade tekkele.
- Teavitame Saue valla elanikke energiasäästu võimalustest. Nõustame korteriühistute liikmeid, ettevõtjaid ning vallakodanikke energiasäästu projektide koostamisel ja elluviimisel.
- Varustame valla tihehoonestusalad vee- ja kanalisatsioonisüsteemidega. Ehitame välja Laagri, Hüüru, Vanamõisa ja Alliku vee- ja kanalisatsioonisüsteemid.
- Toetame kohalikele kütustele üleminekut eesmärgiga alandada küttekulusid. Toetame bioenergia arendusprojekte asumitele, koolidele, lasteadele ja soovi korral kortermajadele bioenergia lahenduste väljatöötamisel ja elluviimisel. Võimaluse korral asendame fossiilsed kütused asumite kaugküttesüsteemides kohalike biokütustega ning eelistame elektri ja sooja koostootmisjaamu.
- Toetame sotsiaalset ettevõtlust ja kogukonna-teenuseid ning mittetulundusühingute kaasamist

avalike
teenuste
osutamiseks.

Sõlmime
mittetulundusühingutega

pikaajaliseid lepinguid avalike teenuste osutamiseks, mis loovad ja säilitavad töökohti.

- Tagame planeeringutes lubatud ühiskondlike ehitiste ning haljastuse väljaehitamise. Sõlmime arendajatega vastavad lepingud ning kontrollime nende täitmist.
- Peame oluliseks küllades ja asumites lastele ning noortele mängu- ja spordiväljakute ehitamist ja rekonstrueerimist.
- Toetame vallas tegutsevate (sh alustavate) ettevõtjate algatusi vallakodanikele oluliste teenuste kättesaadavuse parandamisel.
- Ehitame Laagrisse taluturu, mis võimaldab kohalikel tootjatel oma kaupa müüa. Vald eraldab maa ja loob kommunikatsioonid.
- Tahame, et iga vallaelanik tunnetaks oma juuri koduvallas. Selleks vabastame valla isikuregistrisse kantud vallaelanike kodumaja või korteriga seotud maa maamaksust.
- Motiveerime eluasemeomanikke end registreerima Saue valla elanikuks, et suurendada maksubaasi.

Haridus- ja noorsootöö; kultuur, sport ja vaba aeg, sotsiaalhoolekanne

- Töötame välja Saue valla hariduse arengukava koos laste juurdekasvu põhjalike prognoosidega.
- Selgitame välja tekkinud probleemid ning pakume vajadustest lähtuvalt lahendusi. Kaasame protsessi huvigruppe, organisatsioone ja asutusi. Peame läbirääkimisi naaberomavalitsustega ja sõlmime vajalikud pikaajalised partnerlepingud. Jätkame Nõlvaku lasteaia ehitamist ning Ääsmäe Lasteaia remontimist.
- Leiame võimalusi, et Laagri Koolis saaksid õppida kõik kooli piirkonnas elavad Saue valla lapsed.

jätub leheküljel 4

VALLAVOLIKOGUS

Vallavolikogus 5. novembril

Koduvald

Saue Vallavolikogu 7. kosseseisu I istung toimus neljapäeval 5. novembril, istungil valiti volikogu esimeheks Rein Riga ja aseesimeheks Eero Kaljuste. Mõlemad esindavad valimisliitu Koostöö, kes sai valimistel kokku 4 mandaati.

Istungil esitati volikogu esimehe kandidaadi kohale 1 volinik, kelleks oli Rein Riga. Salajase hääletuse meetodil sai Riga 17 poolthäält ja ta kinnitati Saue Vallavolikogu esimehe kohale. Riga on Tuula küla elanik ja külavanem, rahvast on mees esindanud ka neljas eelmises volikogu koosseisus. Aastatel 2005-2009 oli tema kanda ka revisjonikomisjoni esimehe ja majanduskomisjoni liikme roll.

Istungil esitati volikogu aseesimehe kandidaadi kohale 1 volinik- Eero Kaljuste. Salajase hääletuse meetodil sai Kaljuste 15 poolthäält ja kinnitati Saue Vallavolikogu aseesimehe kohale. Kaljuste on Vanamõisa küla elanik, rahvast on mees esindanud ka kolmes eelmises volikogu koosseisus. Aastatel 2005-2009 oli Kaljuste nii haridus-, kultuuri- ja spordikomisjoni, kui sotsiaalkomisjoni liige.

Samas esitas lahkumispalve ka Saue vallavalitsus, kellel paluti uue koosseisu kinnitamiseni tööd jätkata.

Vallavolikogus 10. novembril

Koduvald

Saue Vallavolikogu 7. kosseseisu II istung toimus teisipäeval 10. novembril, istungil valiti uueks Saue vallavanemaks Andres Laisk ja ühtlasi kinnitati volikogu alalised komisjonid ja nende esimehed.

Istungil esitati hääletamisele üks vallavanema kandidaat, kelleks oli Andres Laisk. Salajase hääletuse meetodil sai Laisk 16 poolthäält ehk kõikide istungil viibinud volinike hääled. Laisk on Vatsla küla elanik, rahvast on mees esindanud ka eelmise volikogu koosseisus asendusliikmena.

Volinikud kinnitasid uue koosseisu alalisteks komisjonideks revisjonikomisjoni, majandus- ja arengukomisjoni; maa- ja planeeringute komisjoni; sotsiaalkomisjoni; heakorra- ja keskkonnakomisjoni ja haridus-, kultuuri - ja spordikomisjoni. Komisjonid on volikogu töö hõlbustamiseks loodud nõuandvad organid, kus toimub õigusaktide eelnõude ja muude volikogu menetluses olevate küsimuste sisuline arutamine.

Komisjonide esimeesteks kinnitati salajase hääletuse tulemusena: 13 poolthäälega Ole M. Rasmussen majandus- ja arengukomisjon 16 poolthäälega Ahto Oja heakorra- ja keskkonnakomisjon 14 poolthäälega Mart Taevere sotsiaalkomisjon 16 poolthäälega Mati Tartu revisjonikomisjon 14 poolthäälega Ville Pak maa- ja planeeringute komisjon 15 poolthäälega Risto Kiilberg haridus-, kultuuri - ja spordikomisjon.

Vallavolikogus 16. novembril

Koduvald

Saue Vallavolikogu 7. kosseseisu III istung toimus esmaspäeval 16. novembril, istungil kinnitati vallavalitsuse koosseis, volikogu nelja alalise komisjoni aseesimehed ja liikmed.

Volikogu kinnitas vallavalitsuse koosseisu 6-liikmelisena, neist kaks palgalist liiget. Lisaks vallavanemale Andres Laisk'ile kuuluvad koosseisu Mikk Lõhmus (palgaline liige), Indrek Lindsalu (palgaline liige), Juhan Metsamaa, Ermo Kold ja Jaanus Kahk.

Majandus- ja arengukomisjoni aseesimeheks valiti Eero Kaljuste, liikmeteks kinnitati Mati Tartu, Indrek Tiidemann, Rein Riga, Olav Kruus ja Marek Seer.

Sotsiaalkomisjoni aseesimeheks valiti Aavo Sõrmus, liikmeteks kinnitati Jüri Esinurm, Ülle Rondo, Kristjan Konks, Kristjan Kruus ja Kersti Ojasu.

Maa- ja planeeringute komisjoni aseesimeheks valiti Kalle Reiter, liikmeteks kinnitati Hans Niinepuu, Silvar Savolainen, Raivo Kokser, Raido Ingerainen ja Aavo Sõrmus.

Haridus-, kultuuri - ja spordikomisjoni aseesimeheks valiti Lennart Steinberg, liikmeteks kinnitati Hele-Mall Kink, Toomas Artma, Eha Sinivesi, Terje Lepik ja Aleksandr Peuša.

TUTVUMISGALERII

Kui tänaval vastu tuleb, siis tea, et tema esindab sind volikogus

VALIMISLIIT KOOSTÖÖ

Rein Riga,
volikogu esimees

Eero Kaljuste,
volikogu aseesimees

Ahto Oja

Lennart Steinberg

Olav Kruus

Risto Kiilberg

Ole M. Rasmussen

Mart Taevere

IRL

REFORMIERAKOND

Marek Seer

Lauri Saar

Ville Pak

Indrek Tiidemann

Toomas Artma

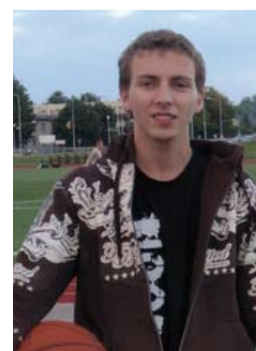
Aavo Sõrmus

VALIMISLIIT SAUE VALD

KESKERAKOND

Mati Tartu

Aleksandr Peuša

Kalle Reiter

Uus volikogu esimees Rein Riga lähtub oma tegudes vanasõnast "Tark ei torma..."

Koduvald

Saue Vallavolikogu uus juht tutvustab tulevikuplaane, oma juhtimis- ja elupõhimõtteid.

Rein Riga, kellel on ette näidata 14 aastat vallavoliniku kogemust, on samas ka ettevõtja ja põllumees. Teda võiks oma 56 eluaasta, tasakaaluka jutustiili ja muheda olemise põhjal hästi ette kujutada kaminaesisel kiiktoolil piipu popsutades (seda ta reaalsuses ka teeb) heldinud pilgul lapselaste (neid on mehel muide kaks) seltsis aega veetmas. Midagi tema olemuses aga reedab, et see mulje võib olla petlik, et vajadusel võib mees ka väga kõva ja resoluutset häält teha ning rusikaga lauale põrutada.

Mees räägib juhtimisest ja koalitsiooniprogrammist

Milline siis saab olema Sinu juhtimisstiil, isalikult demokraatlik või jõupositsioonilt rusikaga lauale?

Rusikaga lauale löömise aeg on möödunud, ma pean olema pigem diplomaat. Rusikaga ei tule midagi välja, volikogus on ju kõik isiksused koos. Aga mul on pikk volikogu töökogemus ja ka elukogemust omajagu, juhtimise ning rahalugemise algtööd on mul töö tegemisest ja kooliskäimisest omandatud. (Riga on lõpetanud 1979. aastal tööstuse juhtimise ja planeerimise eriala). See peaks ka lugema.

Kuidas kulges koalitsioonilepingu sõlmimine?

Läbirääkimised olid päris keerulised, oli palju eriarvamusi ja tuli leida kompromisse.

Halle juukseid tuli juurde?

No ikka tuli jah (naerab).

Mis tõi valimisliidule Koostöö neli volikogu kohta?

Eks ikka isiksused. Kui vaadata erinevaid programme, siis olid nad kõik suhteliselt sarnased. Aga ju oli meie töö tõhus, nii valimiselsetel kuudel, kui ka vanadel olijatel aastate pikku välja teenitud usaldus. Meie vanad olivad - oleme ju ennast juba tõestanud ja ka uued liikmed pole mehed metsast, vaid oma ala tegijad.

Koalitsiooniprogrammis on lubadus võtta vastu otsuseid jätkusuutlikult. Mida see tähendab?

Otsuste vastuvõtmise juures analüüsitakse, kuidas need mõjutavad eelmiseid otsuseid, millised on kooskõlad ja seosed. Näiteks - praegu on meil probleeme Laagri Kooliga. Sellest on saanud väga hea kool, aga me ei suuda kõiki lapsi ära paigutada. Algne lähtekoht oli ju 6-klassiline kool. Käigupealt

on asjad muutunud, koolist on saanud 9-klassiline põhikool. Mina näen sedasi, et volikogu töötab siamaani väga hästi lühiajaliste projektidega, aga ei suutnud prognoosida seda, mis hakkab juhtuma pikemas plaanis.

Kõik lapsed kodu lähedale kooli. Kuidas?

See Laagri Kooli asi on olnud senini volikogu jaoks nagu salastatud teema. Meie nimekirjas on palju lapsevanemaid, tahame arutada kooli hoolekoguga ja juhtidega, vajadusel kaasata spetsialiste juurde, lahendamaks probleemi, kus kõik lapsed kooli ära ei mahu. Võimalus on teha ka koostööd Tallinna linnaga, Pääsküla Gümnaasium pidi olema pooltühi, teeme kaupa.

Lubadus toetada ettevõtjad. Mis see tähendab?

Püüame arvestada ettevõtjate huvide ja vajadustega, kui hakkame teid, tänavaid ja võrke ehitama. Küsime ka ettevõtjate soove. Nemad ju loovad meie piirkonda töökohti.

Toetame noorte initsiatiivi. Kuidas?

Meie liikmetegi seas on juba palju noori, see toob ka noorte teemad volikogusse. Kui tekib näiteks initsiatiiv luua volikogu juurde noortekogu, miks mitte.

Mees räägib elust ja enesest

Kuidas Su huumorimeelega lood on?

Milliga? Huumorimeelega? Ma arvan, et üle keskmise. Mulle naljasoonega inimesed meeldivad ja ise ma kipun mõnikord liialdamagi. Mulle meeldib selline pehme-kerge

tõgamine, võllanaljad ja iroonia pigem mitte.

Mida Sa usud?

Iseennast ja kainet mõistust. Lehe lugemist horoskoopidest ei alusta. Olen veevalaja, aga väga harva lähevad ennustused täppi. Ilmateadet usun rohkem, see on minu jaoks oluline info. Vaatan kolmest uudistesaahest ilmateate ära ja siis valin endale sobivaima.

Milline põllumehe tarkus või ärilooigika kehtib ka vallajuhtimises? Tark ei torma (see vastus tuleb müüdi aeglase jutuga mehe suust ülikirelt). Ärist - kui on kehvad ajad siis tuleb loota, et läheb paremaks ja kui läheb hästi, tuleb meeles pidada, et see läheb mööda.

Kas Sa pead end seaduskuulekaks inimeseks?

Üldiselt küll. Kui on võimalik siis ikka täidan seadusi. Kui ma aga tunnen, et seadus on rumal ja mõttetu, siis otsin lahendusi, kuidas seda muuta. Ma ei ole kindlasti selline, kes mugandab ennast vildakate seadustega. Lollust ma ei kannata silmaotsaski.

Mis pere arvab Sinu tegemistest?

Lapsed on mulju kodust läinud, elan abikaasaga kahekesi. Aga kõige noorem tütar, kes on praegu vahetusüliõpilasena Brasiilias saatis küll meili, et on õnnelik, et tal on selline isa. Teised vast ikka ka...

Lapselaste jaoks aega jätkub?

Eks kogu aeg on nagu kiire, siis juba oli, kui omadki lapsed kasvasid ja nüüd ka. Aga eks ma tahaks neid ikka tihemini põlve peale võtta ja koos olles tegelen

nendega heameelega.

Millised kiiksud Sul on?

Mulei olegi vist mingeid kiikse. Dušhi all ma igatahes ei laula. Ei ole ma täiskarsklane ega põhimõtteline mittesuitsetaja. Püüan seda, et ma ei jääks millestki sõltuvusse. Olen täitsa tavaline mees parajates aastates, parajalt paks ja sõbralik. Nagu Karlsson lasteraamatust.

Hommikul sööd putru või võileibu?

No peaks sööma putru, aga kui ma kaks hommikut olen putru saanud, siis nagu enam ei taha. Üldiselt on hommikusöögiga kuidas juhtub, tassi kohvi joon kindlasti kui ärkan, see lükkab käima. Aga süüa teen ise küll, täna näiteks panin pardi saunaahju ja kaks päeva tagasi tegin leiba. Kolm täidiseiga leiba - singi, päevalilleseemnete ja köömnetega. Mulle meeldib kokata, saab oma maitse järgi süüa.

Oled Sa romantik?

Laupäeval ma küll kaks roosi abikaasale kinkisin, täiesti niisama. No mitte päris niisama tegelikult... Vahel viin talle tööpäeva hommikul kohvi voodisse.

Millest Sa unistad?

Minu aastates püüad unistada lihtsatest asjadest, et tervis peaks... Ma olen juba sellises eas, et kui hommikul midagi ei valuta, siis olen ilmselt läinud. Tahaks, et pere ja lapsed oleks terved, et töö asjad sujuksid...

Kas poliitikurjäärast unistasid?

Ei, kindlasti mitte. Lihtsalt ükskord kälimees saunalaval ütles, et tuli uus partei, tahavad muutusi ja uut elu, peaks ka ühinema (omaaegse Res Publica Liiduga siis tegu). Jõudsin Harju piirkonna juhiks välja.

Oled ju kandideerinud ka Riigikogusse, jäädes väga napilt välja?

No siis ma olin noor (2002. aastal)... Ega ma ei teinudki selle jaoks midagi, aga sain 480 häält. Nüüd olen lubanud, et enam ei kandideeri. Ma ei tea, kas seda minu pädevust seal Toompeal vaja olekski ja ega aastad ei ole ka enam need. Minu ambitsioonid on nüüd Saue vallas, see oma küla ja oma valla asi ikka huvitab. Tahaks nagu hoida silma ja kõrva peal. Ega see lihtsalt südame valutamine ja soigumine ei vii ju kusagile. Kui minu küla mind usaldab ja siis ma püüan nende häält ka volikokku tuua. Samas ei kavatse ma ajada volikogu esimehena ainult oma küla asja, valda tuleb ikka tervikuna vaadata.

Kas volikogu liige peaks saama tasu ja hüvitust?

Jah. Võib-olla mõni väga tugev ja tegus inimene, kes praegu võtab osa, ei saaks hüvitise puudumisel volikogu töös osaleda, sest peaks raha teenima kusagil mujal. Aga ma tahaksin, et kõik need vallavolinikud leiaksid aega ja tahtmist seda tööd ka teha. Ja inimestel, kellel seda pole, need teeksid ruumi teistele, kellel on.

Oled Sa valmis sellisele persoonile ka ütlema?

Ilmselt ei ole see võimalik. Iga inimene peaks iseendas selgusele jõudma ja otsuse tegema. Aga oma nimekirja liikmete osas olen kindlasti valmis sellises situatsioonis reageerima.

Kas Sa oled ülikonna või teksapükste mees?

Rohkem olen mugavate tööriiete vend. Külas ma ülikonnaga ei käi, aga külast välja tulles ikka. Aga ega ma väga suur pintsaku kandja ei ole. Volikogu saalis dressipükstega kahtlemata ei käi, sellega solvaks lihtsalt teisi. Teatrisse ju ka ei lähe nõnda. Ja teatud mõttes on ju volikogu istung teatrilava, ainult ma tahaks loota, et tegemist on professionaalsete näitlejatega. Igale olukorrale vastab mingi standard ja volikogu standard ei pea olema ilmtingimata lips ja ülikond.

Kuidas Sa ennast vormis hoiad?

Füüsilist tööd teen ning kodus niidan muru ja lõhun puid. Kuni 50 eluaastani olin väga aktiivne, käisin korv- ja võrkpalli mängimas. Aga lõpuks oli see nii, et kaks päeva peale trenni kondid valutavad, siis loobusin. Kõnnikepid on ka kodus nurgas, aga need ei ole minu omad. Aga köietõmbamisel või vibulaskmisel, kui on vaja kollektiivi eest väljas olla, siis olen platsis.

Mis Sulle leiva lauale toob?

Mul on ju suhteliselt korralik põllumajanduslik tootmine. Täistsükkel. Kasvatan loomi - lehmad, mullikad, pullid. Tegutseme neljas vallas - Kernu, Saue, Keila, Padise valdades. Kui loomi, rohusööta ja teravilja kasvatan, siis olen talunik, kui toodangut peab maha müüma, siis olen müügiimees. Tänavu viib see tegevusala küll rohkem välja, aga põhimõtteliselt on see leiva lauale toonud küll.

Kõige ilusam koht Saue vallas?

Tuula küla.

Aga koledaim?

Eks ikka Tuula küla. Leidub kohti mis riivavad silma ja vajavad korrastamist. Aga ma püüaks teha nii, et need mõningad koledad kohad Tuulas muutuksid ka ilusaks.

Vallajuhtimise prioriteedid aastateks 2009-2013

algus leheküljel 1

- Töötame välja noorsootöö arengukava. Kaasame noori neid puudutavate küsimuste lahendamise ning toetame noorte initsiatiivi nende ühistes ettevõtmistes.
- Tagame kultuuri, spordi- ja vabaaja veetmise võimalused kodukohale lähedases piirkonnas.
- Muudame hariduse, kultuuri ja spordi rahastamise põhimõtted läbipaistvaks.
- Arendame külaelu läbi erinevate mittetulundusühenduste.
- Toetame mittetulundusühinguid külakeskuste ja kooskäimiskohtade rajamisel, sh. rajatiste ehitamist ökoloogilistest ehitusmaterjalidest ja energiasäästlikena.
- Viime läbi Laagri kooli ümbruse sotsiaalmaa detailplaneeringu, säilitades selle sotsiaalmana, kus on arenguperspektiiv Laagri tervisepargile ning Laagri kooli laiendusele (sh. pikas perspektiivis gümnaasium). Ehitame välja Laagri tervisepargi esimese etapi.
- Toetame ja propageerime laste päevahoiuteenuste arendamist eesmärgiga tagada toimiv lastehoiuvõrgustik. Toetame ettevõtlikke vallaelanikke lastehoidude loomisel ja stardivahendite muretsemisel ning koolitustel osalemisel. Viime läbi temaatilisi infopäevi.
- Tõstame koolitoetuse 1. klassi minevatele lastele 5000 kroonile ning lisaks tagame alates järgmisest kooliaastast igale valla õpilasele alates 2. klassist kooli alguses nn. meelepidamise toetuse 250-500 krooni ulatuses.
- Toetame jätkuvalt sotsiaalteenuste arendamist vallas. Toetame eakate mõeldud hoolekandeteenuseid. Laiendame Harku Hooldekodu 30 koha võrra.
- Toetame erivajadustega inimeste väljaõpet ning töötute ümberõpet.
- Loomme valla stipendiumi edukatele üliõpilastele unikaalse või vallale vajaliku eriala omandamiseks. Stipendiumite taotlemiseks ja jaotamiseks töötatakse välja vastav reeglistik.

Ühinemine naaberomavalitsustega

Peame aktiivse osapoolena läbirääkimisi naaberomavalitsustega ühendamisvõimaluste leidmiseks. Ühinemine naaberomavalitsustega toimub ainult rahvahääletuse teel.

UUS VALLAVANEM

Andres Laisk
vallavanem

Möödunud valimised töid Saue vallale muutused. Isamaa ja Respublica Liidu, valimisliidu "Koostöö" ning Reformierakonna koostööst sündinud koalitsioon tähistab paratamatult uut ajajärku valla juhtimises.

Uues volikogu koosseisus on võrreldes vanaga 10 uut liiget seitsmeteistkümnest. Muutub vallavalitsuse koosseis. Kõik see tähendab palju uusi mõtteid, värskaid ideid, teise nurga alt võimaluste vaatamist. See tähendab ka vastutuse võtmist kõige seni saavutatav säilitamiseks ja edasi arendamiseks.

Ma tänan südamest kõiki valijaid meie usaldamise eest.

Täna ka eelmist volikogu ja vallavalitsust tehtud töö eest. Valla juhtimist üle võttes ei tule mul õnneks hakata tegelema uppuva laeva päästmisega. Esmane eesmärk on saabunud majandustormides hoida rool

Tere Saue vald!

otse, püsida kursil ja valida välja järgmised sadamad, kuhu me tahame jõuda.

Samas on selge, et muutunud majandusolukord on juba täna valusalt hammustanud valla eelarvet ja võrreldes eelmise vallavalitsuse seilamisega mugaas pärituules, tuleb nüüd arvestada nii vastutuule kui karidega.

Usun samas siiralt, et Saue vald on ja saab tulevikus veel

enam olema, elamiseks hea koht. Kasvav elanike arv, mis tänaseks on jõudnud pea 9000-ni ning positiivne iive on selle kinnituseks. Pealinna lähivallana on meil võimalik pakkuda siin kodu omajatele riigi ärilise tuiksoonega hästi ühendatud turvalist ja looduslikku elukeskkonda. Arendame koole ja lasteaedu, toetame seltsielu ja kultuuri. Samal ajal on piirkondi, kus arenev ettevõtlus saab pakkuda meie inimestele tööd. Ma tahan, et see vald oleks oma inimeste vald. Et iga vallas elav inimene tunnetaks siin oma tõelist kodu.

Valla peamiseks tuluallikaks on eelarvesse laekuv üksikisiku tulumaks. See on raha, mis võimaldab meil oma elanikele vastutasuks pakkuda teenu-seid, mida meilt oodatakse. Üle poole valla eelarvest kulub koolidele ja lasteaedadele. Kahjuks paljud tegelikkuses siin kodu omavad inimesed elavad ametlikult hoopis mujal. Raha jääb valla eelarvesse sellisel juhul laekumata.

Seepärast kutsun juba oma esimeses pöördumises teid üles ennast ja oma perekonda valla elanikuks registreerima. See lihtne samm on valla pikaajalise arengu seisukohast võtmetähtsusega. Te ju elate siin. Vald vajab oma inimesi.

Meie pikaajaline tegevusprogramm, mis koalitsioonileppe kujul on kõigile valla kodulehel ja ka selles samas lehenumbris saadaval, on mahukas ja eesmärkiderohke. Palju me sellest jõuame realiseerida, sõltub nii meist endist, vallaelanikest, kui ka üldisest majanduslikust olukorrast. Meie prioriteediks on juba käivitatud arenduste lõpule viimine ning saadud ja saadavate eurotoetuste maksimaalne ära kasutamine valla elu arendamisel, töökohtade säilitamine ja perede toetamine.

Me arendame oma koduvalda sinu jaoks. Me oleme sinu inimesed. Tervist, õnne ja head koostööd kõigile!

TUTVUMISINTERVJU

Laisk ajab asja arukalt

Koduvald

Pealkirjas toodud väite nimetab uus vallavanem Andres Laisk oma üheks käitumisprintsipiibiks. "Laisk inimene ju teadupärast mõtleb enne pikalt ja siis tegutseb," täiendab mees teesi mõtet.

Värskel vallavanema sõnul on läbi tema elu nime Laisk arvelt võllanalju visatud. Ta ei tee sellest probleemi, nime vahetada ei kavatse ja teab, et see meest ei riku. Aga millise mehega siis tegu on? Väike pilk uue vallavanema maailma.

Miks otsustasid oma senise töö jätta ja teha kannapööre hoopis teise valdkonda?

Läksin Finantsinspektsiooni tööle ajal, kui toimus kolme erineva organisatsiooni ühendamine. Esimesed viis aastat olid mitmekülgsed- alustades uue organisatsioonikultuuri arendamisega ja lõpetades sellega, et finantsturgudel oli palju ära teha ja korrastada. Viimased viis aastat on olnud rutiinsem. Lisaks - senine töö ei andnud nii käegakatsutavaid tulemusi. Euroopas erinevates töögruppides osalemise tulemus avaldub aastate pärast. Minu ettekujutus on vallajuhi töö konkreetsemad väljundid.

Usud, et saad hakkama?

Teada on, et mul puudub varasem omavalitsuses töö-

tamise kogemus. Seega sellist must-valget positiivset kinnitust ei ole võimalik tuua. Sõltub sellest, milliseid kriteeriume keegi tähtsaks peab.

Olen olnud asutuste ühinemisprotsessi ja uue töökultuuri juurutamise juures. Senine töö on nõudnud ka pikaajalist strateegilist nägemise oskust, konservatiivsust ja suutlikkust hallata riske. Usun, et vallajuhtimises on sellest abi. Samuti olen läbi koostöö Euroopa Liidu erinevate institutsioonidega olnud seadusloome protsessi juures ja volikogu võiks nimetada selle protsessi väiksemaks mudeliks. Ma oskan tõmmata paralleele asjade vahel, kus teiste inimeste jaoks seost ei olegi.

Oled Sa poliitik?

Ma ei pea ennast poliitikuks. Aga vallavalitsus on oma olemuselt poliitiline institutsioon ja paratamatult mõjutavad selle tegevust ka poliitilised hoovused. Ette kujutada, et sa oled sõltumatu, viib selleni, et sinust ei sõltu tegelikult mitte midagi. Huvigruppide arvestamine on vältimatu igasuguses töös.

Millesse Sa usud?

Tervesse mõistusesse. Aga ma usun ka seda, et maailmas on palju juhuslikkust, juba puht matemaatiliselt. Ja seda juhust peab oskama enda kasuks pöörata ja sellele

Uus Saue vallavanem Andres Laisk on 39-aastane Vatsla küla mees. Laisk kandideeris Saue Vallavolikokku valimisliidu Koostöö nimekirjas ja osutus ka valituks. Ta on lõpetanud Tartu Ülikooli rahanduse ja krediidi eriala. Üheksakümnendatel on ta olnud tegev meediatööstuses, viimased aastad pühendanud finantsplaneerimisele ja riskihaldusele. Aastast 2002 on ta töötanud Finantsinspektsioonis eksperdina, kus tema vastutusvaldkondadeks olid tururisk, kindlustusrisk ja investeerimisühingud.

õigesti reageerida. Ka minu vallavanemaks saamine oli juhus. Sellist ambitsiooni mul volikokku kandideerides ei olnud.

Oled Sa seaduskuulekas inimene?

Ma olen siiralt arvamusel, et mul on väga tugevad eetilised töekspidamised, mis põhiväärtuste tasemel ei luba mul seadust rikkuda. Samas - pisiasjades tuleb vahel ette olukordi, kus eesmärgi saavutamiseks peab seaduseid tõlgendama. On palju selliseid kohti, kus seaduseandja ise ka ei tea, miks üks või teine asi on seadusesse sisse kirjutatud. Sellistes situatsioonides on mõttekas seadust tõlgendada sel viisil, et eesmärgid saaksid saavutatud.

Oled sa loominguline või ratsionaalne tüüp?

Ilmselt olen seal keskel. Minu elus on olnud esindatud loominguline pool, olen töötanud kümme aastat reklaami alal. Olen laulnud kooris, mängin kitarril ja kirjutatan sahtlisse ka luuletusi. Muusika tegemine on mind huvitanud. Tõsi küll, isegi rohkem, kui mul selleks võimeid on.

Mida Sa kunagi andeks ei anna?
Reetmist, silmakirjalikkust, selja taga lolli jutu ajamist. Ometi pean andestamist üheks tähtsamaks inimese omaduseks. Samas usun, et kui inimene on kaks korda samale rehole astunud, siis pole enam küsimus andestamises, vaid selles, kas teda saab edaspidi usaldada või mitte. Aga alati on tähtis anda teine võimalus.

Oled Sa õnnelik inimene?

Mind peetakse üldiselt pessimistik. Ja pessimist justkui nagu ei tohiks olla õnnelik. Mulle tundub, et mul pole põhjust kurta. Kui iga vallainimene oleks sama õnnelik, kui mina, oleks mul hea meel.

Lubad selle nimel tööd teha?

Ikka, õnnetumaks ei tahaks küll kedagi teha...

Mis teema Sul selle fotodel oleva lusikaga on?

Lusikas sümboliseerib minu jaoks andmist ja jagamist. Juba vanas taluperes kogunesid inimesed laua ümber ja suure toidukulbiga jaotati süüa.

TÄNUSÖNAD

Saue valla IRL valimisnimekirja tänab kõiki oma toetajaid ning kaasamõtlejaid! Saime vallavolikogus neli mandaati, teid esindavad (pildil vasakult paremale): Ole M. Rasmussen, Mart Taevere, Risto Kiilberg ja Olav Kruus. Ootame teieid kohtumisi teiega!

Täname teid igas peres, kodus, toetuse ja usalduse eest! Sinu inimesed volikogus seisame koos õige asja eest.

Eesti Keskerakonna nimekirjas kandideerinud keskerakondlased, sotsiaaldemokraadid ja tegusad vallaelanikud tänavad kõiki valijaid usalduse eest.

Aitäh Teile!

Hea vallarahvas!

Uued kohalike volikogude valimised on siis selleks korraks seljataga. On heameel, et valimisaktiivsus oli nii kõrge. See näitab, et kohalik rahvas on väga huvitatud, kes esindavad neid volikogus. Olen meie volikogu juhtinud viimased 16 aastat 5-l valimisperioodil. Täna lugupeetud valijaid isiklikult mulle osutatud usalduse eest. Samas tahan tänada meie valimisliidu „Saue vald“ liikmete nimel kõiki valijaid, kes meile oma hääle andsid. Tahan loota, et uus valitud volikogu seisab endiselt meie valla arengu eest ja viib ellu meie elutähtsaid otsuseid. Majanduslikult on meie tänapäev küllalt karm, aga ega Saue vald tänu oma tublidele inimestele hätta jää. Vaadake kõik üheskoos tulevikku ja arvestagem, et meie ühtekuuluvustunne ja üksmeel meie valla elu edendamisel viib elu edasi. Veelkord suur tänu toetuse eest. Valimisliidu „Saue vald“ nimel, Indrek Tiidemann

SUUR TÄNU JA TUNNUSTUS

kõigile Saue valla elanikele, kes osalesid 18. oktoobril kohalikel valimistel. Ainult sedasi - oma eelistusi selgelt väljendades - saab igatüki meist muuta oma kodukoha ja -valla veel mõnusamaks ja elu paremaks.

SUUR, SUUR AITÄH

kõigile, kes andsid oma toetuse ja usalduse meie nimekirjale. Teeme kõik endast sõltuva, et saadud mandaate õigustada ja oma valimislubadused järgmise nelja aasta jooksul tegudeks muuta.

Reformierakonna nimel, Ville Pak, Indrek Lindsalu, Marek Seer, Lauri Saar

AMETNIK ANNAB NÕU

Kuidas saab vallakodanik abiks olla, et talvine lumetõrje paremini sujuks?

Indrek Brandmeister
kommunaalspetsialist

Tiheasustusalal peab iga kinnistuomanik Saue valla heakorraeeskirja § 2 lg 2 järgi teostama lume- ja libedustõrjet kinnistuga külgneval alal.

Seega ei tasu pahandada lükkaja peale, kes teeb puhtaks vaid tänava, jättes aiavärava taha lumevalli, kuna see on otsene kinnistu omaniku kohustus. Seepärast on soovitatav hoida labidas värava lähedal.

Eramaja hoovide väljasõidud ja kivide tähistamine

Samas on aga lumelükkajate suureks pahameeleks paljude valla ja erateede äärtesse paigaldatud teega külgnevale kinnistule omaniku poolt munakivid. Selline tegevus on lubamatu ja muru kaitsmise eesmärk ei anna õigust kivide paigutamist avaliku teega külgnevalt.

Kuna seda aga siiski järjepidevalt tehakse, palub vallavalitsus omanikke lüüa talvisel ajal kivi tänavapoolsele küljele näiteks puidust ja vähemalt poole meetri kõrguseid tähisposte. Nii saab sahaomanik kivisse sõitmist ja tehnika vigastamist vältida.

Kui inimesed kivisid sel talvel ei tähista, kaalub vallavalitsus kivide eemaldamise tellimist avalike teede äärest.

Helkivat tähisposti kleebist saab tulla küsima vallavalitsuse sekretärit.

Eraomaniku lumetõrje keeld

Hajaasustuses on palju eraomanikke, kellel on unikiivisillutised, lillepeenrad või muu

HEA EESKUJU: positiivne näide Väriheina teelt Laagrist, kus omanik on teepervele muru kaitseks paigutatud kivid tähistanud helkurkleepsuga. Nii saab vältida lumesaha vigastamist, sest suure lumesaju korral ei pruugi poolemeetrised või väiksemad kivid kätte paista

Valla teede hooldajad ja vastutavad isikud:

Alanud on lumetõrje uus hooaeg ja endiselt on lumetõrjet tegevaks ettevõtteks kogu vallas OÜ Kalsep.

Lumetõrje eest vastutavaks isikuks on määratud Ain Virula, tel: 534 29420 ja vallapoolseks järelevalve teostajaks kommunaalspetsialist Indrek Brandmeister, tel: 534 07008

erilahendus ning on esinenud juhtumeid, kus lumetõrje tehnika on neid kohti kahjustanud.

Lume ja tuisu korral ei paista need välja ja traktoristile näib kõik ühtse lumevaibana. Sellised rajatised tuleb kõik tähispostidega märgistada. Juhul, kui eraomanik soovib lumetõrjet takistada, tuleb krundipiirile

paigaldada sissepääsu tõkkepuud, värav vms.

Juhul, kui eraomanikud ei tähista enda jaoks olulisi rajatisi, ei saa lumelükkajat süüdistada nende lõhkumises. Seepärast soovib vallavalitsus kõik sellised kohad väljapaistvalt märgistada.

Võsastunud teelõigud

Suureks probleemiks on ka lumelükkajatele need teelõigud, kus teepervelt on võsa teele kasvanud või suure puu oksad on langenud madalamale kui 3,5 meetrit nii, et tee läbimine lumesahaga muutub võimatuks. Teavitame erateede omanikke, elagu seal pensionär või elujõuline inimene, et lumetõrjet teostaval traktorijuhil on õigus teha otsus ja jätta teelõik lükkamata, et mitte lõhkuda oma tehnikat. Seega on vallavalitsusel suur palve, et inimesed lõikaksid oma sissesõiduteedelt võsa.

DETAILPLANEERINGU AVALIK ARUTELU

Saue Vallavalitsus teatab, et 10. detsembril 2009 algusega kell 14.00 toimub Saue Vallavalitsuse ruumides (Laagri alevik, Veskitammi 4) Hüüru küla Mare ja

Karjavälja kinnistute detailplaneeringu avalikul väljapanekul (22.10.2009 - 05.11.2009) esitatud vastuväidete ja ettepanekute avalik arutelu.

S AU E VALLA DETAILPLANEERINGUD OKTOOBRI S 2009

Saue valla territooriumil oktoobris 2009 on algatatud järgmised detailplaneeringud:

Saue Vallavalitsuse 27.10.2009 korraldusega nr 698 on algatatud Maidla küla Haraka kinnistul detailplaneeringu koostamine, eesmärgiga elamukompleksi rajamiseks ette nähtud ehitisealuse pinna suurendamine ning kanalisatsioonilahenduse muutmine (katastritunnus 72704:002:0483, pindalaga 3,1 ha).

Saue valla territooriumil oktoobris 2009 on kehtestatud järgmised detailplaneeringud:

Saue Vallavalitsuse 13.10.2009 korraldusega nr 661 on kehtestatud Laagri alevik Pärnu mnt 556a ja Pärtla-Tõnu 2 kinnistute detailplaneering. Saue Vallavalitsuse 20.10.2009 korraldusega nr 682 on kehtestatud Hüüru küla Suurevälja 4 maaüksuse detailplaneering. Saue Vallavalitsuse 20.10.2009 korraldusega nr 684 on kehtestatud Vanamõisa küla Vanamõisa tee 22 ja Paju tee 24 kinnistute detailplaneering.

Lähemat informatsiooni saab planeeringute spetsialistilt Maili Metsaotsalt 654 1157

JÄÄTMED

Kuhu ehitada prügimajad?

Indrek Brandmeister
kommunaalspetsialist

Saue Vallavalitsus on saanud Keskkonna Investeeringute Keskuselt rahastuse, et ehitada Saue valla hajaasustuspriirkondadesse kümme jäätmemaja.

Selline maja sobiks hästi 4-10 perele ühise prügi-korraldussüsteemi loomiseks. Prügimaja ei tohiks jääda ühestki majast kaugemale kui 500 meetrit, siis ei pea rasked prügiautod hajaasustuses väikseid sissesõiduteid lõhkuma ja inimesed saavad prügi-veofirmaga teha ühise lepingu jäätmete üleandmiseks. Hetkel otsib vallavalitsus jäätmemajadele asukohti. Ootame vallaelanikelt ettepanekuid, kuhu prügimaju ehitada. Eelduseks on maaomaniku nõusolek, mille tulemusel sõlmitakse valla ja maaomaniku vahel 5-aastane leping prügimaja talumiskohustusega. Prügimajade ehitus üldplaneeringu järgsesse tiheasustusalasse ja selle lähiümbrusesse on välistatud!

Võta ühendust tel: 654 1152
või kati.oolo@sauevald.ee

UUS ESINDAJA

Maidla valis uueks külavanemaks Aavo Mitti

Koduvald

1. novembril toimunud Maidla küla üldkoosolekul usaldati külavanema ametitiitel kohalikele ettevõtjale Aavo Mittile.

38 kohal olnud inimest hääletasid koolme kandidaadi - Helger Rannu, Siim Valgeväli

ja Aavo Mitti- vahel. 30 saadud toetushäält andsid külavanema väärrika ameti viimase kanda. Mittile on ametiga õlule pandud ülesanded tuttavad, mees on olnud rahvaesindajana ka Saue Vallavolikogu liige ja ajanud aktiivselt seltsimaja arenguasju. Senine külavanem Valter Grünberg, kes külaesindaja rolli viimased neli aastat täitis, kandideerida enam ei soovinud. Maidla ja Pärinurme külarahvas tänas Grünbergi antud panuse eest tänukirja ja raamatuga. Kinnitati ka uus MTÜ Maidla Külakogu juhatus koosseisus: Maire Pentikäinen, Terje Jaup, Ene Mitt, Marje Kruus, Alli Salusaar, Helger Rannu, Arne Muru, Siim Valgeväli, Ants Niinepuu, Urmo Jürimäe.

MUUDATUSED

Koduvald

Hallo, palun saatke kiirabi! Kuhu? No vot sõidate külla sisse umbes kolmsada meetrit, siis tuleb üks suur tamm paremal pool teed ja sealt kohe vasakule, siis näete kollast maja ja selle taga ongi minu talu.

Sellise teejuhatusesega kriisilukorras abi väga kiiresti kohale ei jõua. Kui on tulekahju, saavad päästjad orienteeruda suitsu järgi, aga kui inimest on tabanud ootamatu terviserike, siis kiirabi võib kollast maja otsides kaotada väärtuslike minutiliseid.

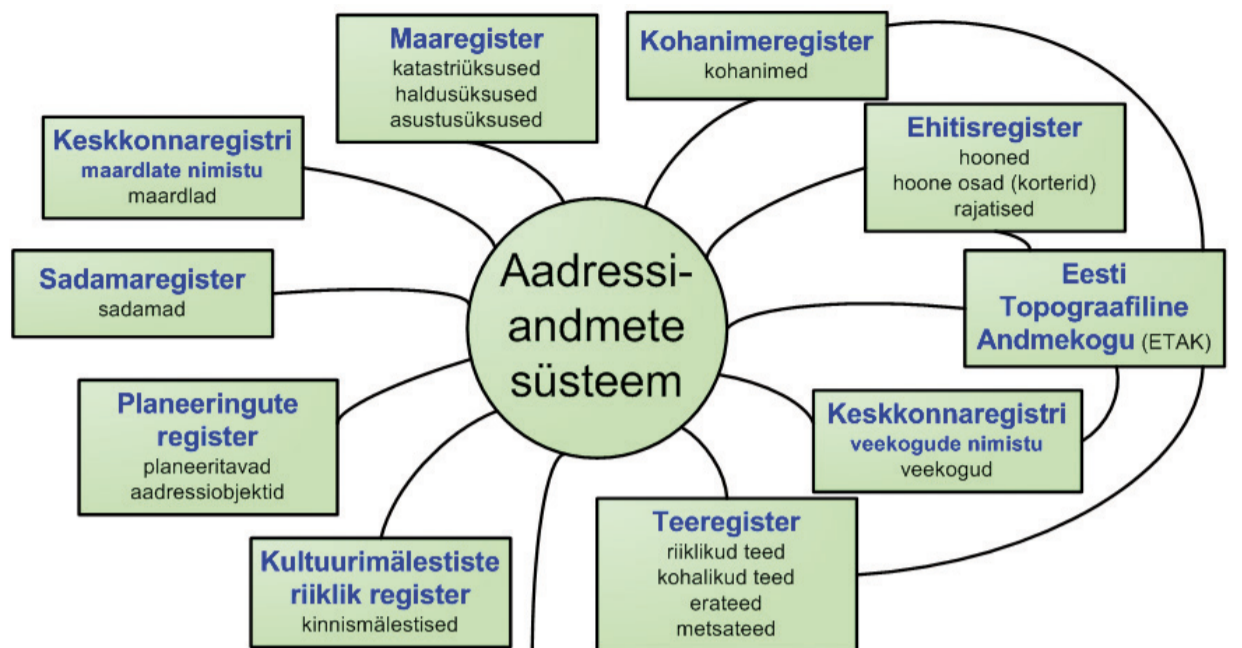
Et aadressiandmed oleksid korrektselt vormistatud, on maaametnikud korrastamas valla aadressiandmete süsteeme.

Praktikas tähendab seda, et kõik valla aadressid kantakse ühtsesse arvutipõhisesse aadressiandmete süsteemi, ühtsete standardite ja loogika järgi. See süsteem suhtleb teiste andmekogudega otse, sealt saavad info Eesti Posti kirjakeandjad, politsei ja päästamet jne.

Võib tekitada ebameeldivusi

Kuna see protsess võib tekitada ebameeldivusi vallaelanikele, siis paluvad maaametnikud inimeste mõistvust ja vastutulelikkust. Võimalik, et mõnel juhul tuleb muuta vana talu nimi uueks, sest piirkonnas on sama nimega veel mõni tänav, katastriüksus. Põhjus lihtne - kui arvutisüsteemi sisestada nimi, siis tuleb seal mitmeid erinevaid vasteid ja õige objekti tuvastamine on aeganõudev. Muudatuste käigus võib tulla vajadus vahetada välja kas tänav- või majasildid uue ja korrektselt nimetuse vastu.

Aadress peab viima kohale

Tarbivad registrid ja infosüsteemid, nii avalik- kui ka erasektor

näiteks: rahvastikuregister, äriregister, elektrooniline kinnistusraamat, PRIA, liiklusregister, politsei menetluse infosüsteem, päästamet, häirekeskus, kohalike omavalitsuste poolt peetavad registrid, Eesti Post, Express Post, Eesti Energia, Elion, Elisa, Eesti Gaas jne...

Näiteks toob maaregistrupidaja Ene Lepist Laagris asuva Vanasilla tänava. Senini kasutatakse kolme erinevat kirjapilti - Vanasilla tee, Vanasilla tee ja Silla. Vanasilla tn oleks korrektselt aadressitähis. Suuremad muutused teevad läbi vallas asuvad vanad suvilakoperatiivid ja aiandusühistud. Näiteks Vatsla külas asub seitse erinevat koperatiivi, vastavalt Vatsla 1; 2; 3; 4; 5; 6; 7. Sellele lisandus veel maja number, ehk kokku oli aadressiks Vatsla 1-1. Arusaadavuse huvides kaotatakse ära nõ koperatiivide numbrid ja asendatakse need konkreetse nimega. Näiteks Vatsla 4-3, on nüüdse nimetusega Vatslaserva AÜ 3. Oluline on ka neil kinnistumaniikel, kel katastriüksused elamumaaks muutmata, kiiremas korras see asjaajamine ette võtta. Ainult maaüksuse

nime järel aadressiandmete süsteemist hoonet üles ei leia.

Kuidas leida infot muutuste kohta?

Suuremate andmete muutuste kohta saadavad ametnikud omanikele ka vastavad teated välja, väiksema muutuse - tühiku lisamise või sõna "tänav" "tn-iks" muutmise puhul mitte. Küll aga on Saue valla veebilehe

esilehel olemas rubriik *Muutunud aadressiandmed*, kus on võimalik tutvuda kõikide vastuvõetud korraldustega.

Alati võib võtta ühendust ka ametnikega: maanõunik Mall Varus 654 1134 ja maaregistrupidaja Ene Lepist 654 1149.

Loe lisaks ka Saue vallalehe juuninumbrist artiklit "Tänavate aadressiandmed muutumas".

ARMAS, AGA KASUTU:

sellise koduse moega postkasti oskab vana postiljon ehk kirjad koju tuua, aga kui tegijad muutuvad, siis järgmine postiljon ei pruugi aru saada, kelle post sellesse kenasse plekkämbrisse poetada...

Saue vald toetab oma elanikke!

heakord ja turvalisus sinu koduümbruses...

kooli ja lasteaiakoht kodu lähedal... *

sünnitoetus, lapsehoiutoetus, kooliminekuetoetus, maamaksuvabastus..*

**vastavalt Saue vallas kehtivale korrale*

Ainult siis, kui registreerid ennast vallaelanikuks ja osa Sinu tulumaksust toetab valla eelarvet, saab vald Sulle pakkuda teenuseid, mida ootad ja toetusi, mida vajad!

Registreeri end valla elanikuks enne 31. detsembrit, elukohateate saad täita vallamajas või internetis www.eesti.ee

Täpsem info www.sauevald.ee või telefonil 654 1143

Kõigi enne aasta lõppu registritaotluse esitanud elanike vahel loositakse välja hea jalgratas. Lisaks 10 kümne korra vabapääset Laagri kooli ujujusse

Sinu vald vajab Sind!

REMONT

Sportimisvõimalused paranesid: Kuuse spordihall Laagris läbis uuenduskuuri

Koduvald

1979. aasta lõpus valminud Laagri spordihallis toimuvad peale 30. tegutsemisaastat renoveerimistööd, mis jõuavad lõpule novembrikuu viimasel nädalal.

Natuke kulunud välimusega ja aastaid Laagri rahvast teeninud spordihoone peidab end Kuuse tänava kortermajade varjus. Omal ajal EKE MV poolt ehitatud majas tegutseb aastast 1993. rahvaspordiklubi Kuuse. Hoone omanikuks on küll Saue Vallavalitsus, aga reaalselt tegutseb seal rendilepingu alusel klubi. "Võtsime üheksakümne aastate alguses maja üle, et säilitada Laagris mingisugusedki sportimisvõimalused. Staadionit ja ujulat ju sel ajal veel ei olnud ning sedagi kaarhalli oleks võinud oodata laohooneks muutumise saatus, nagu paljude teiste sarnaste hoonetega juhtus," meenutab klubi juhataja Linda Roop.

Remondiraha Euroopast

Klubi initsiatiivil ja valla toel on suudetud hoida maja töökorras. Aastate jooksul on siiski häda vajadusel tehtud ka mõningaid suuremaid töid: vahetatud aknaid, värvitud põrandaid, soojustatud seinu ning pandud läbitilkuvale katusele uus kate. "Aga vana maja ootas siiski kompleksset lähenemist, sest oli püsinud praktiliselt samas seisus ligi kolm aastakümnet," kirjeldab Roop renoveerimistööde vajadust.

Missugune see väike, kuid privaatne spordihall enne

JOONED MAHA:

mururoheliseks vööbatud saalipõrandale tuleb maha joonistada väljakupiirid kõikide pallimängude jaoks. Hallis saab harrastada sulg-, võrk-, korv- ja jalgpalli, lisaks ka tennisemängu ning pisikeses jõusaalis musklit treenida

Rahvaspordiklubi
Kuuse
Kuuse 39a, Laagri
www.kuuseklubi.ee
6796 746

remonti välja nägi, teavad peaaegu kõik ümbruskonna spordihuvilised ja nende koguarv ulatub Roopi sõnul aastate lõikes tuhandetesse.

Klubi lootis küll vargsi vallavalitsuse abi maja remontimisel, aga teadagi - tänases majandusseisus omanikul raha napib. Nii panid klubi juhtkond pead kokku ja sõrmed arvutiklaviatuurile ning võlusid välja rahataotlusprojekti PRIA-le. Kirjutamistöö kandis vilja, eurorahasid lubati klubile ca 939 tuhat krooni, millele lisandub veel 30% omafinantseeringut. Alates augustikuust on kaarhallis müttamas ehitusmehed. Muudetud on olmekorpuse planeeringut: riietusruumid ja pesemisruumid koos uue saunaga asuvad nüüd teisel korrusel. Kaasajastatud on kõik halli tehnosüsteemid, mis küll kliendi silmale märkamatuks jäävad, aga ometi väga olulised on. Ka spordisaal on puhtam, soojem, suurem, siledate põrandatega ja uue värvikihiga.

Uute vastvalminud spordiklubidega just ei võrdle, aga paranenud sportimistingimusi julgeb juhataja lubada küll.

Põhiliselt pallimängijatele

Klubi pakub oma hoones tegevust viiele seksioonile - jalgpall, korvpall, võrkpall, sulgpall ja aeroobne võimlemine. Küllastajateks on nii lapsed kui täiskasvanud. Lastele pakutakse jalgpalli ja sulgpalli treeninguid. Lisaks klubitundidele on harrastajatel võimalik rentida saaliaegu, et tegeleda meelepärase spordialaga. Spordihall on avatud kõikidel päevadel nädalas, vastavalt eelregistreerimisele. Eriti hea meel on klubi perenaisel sporditegemise järjepidevuse üle Laagris. "Need lapsed, kes üheksakümne aastatel siin trennis käisid, tulevad nüüd ka täiskasvanuna ja toovad juba omadki lapsed treeningtundidesse," rõõmustab Roop.

TOIT

Laagris avas ukseid aasia toitu pakkuv söögikoht

Koduvald

Umbes saja krooni eest saavad kaks inimest kõhu korralikult täisjameitsemeele aasiapärase naudinguga.

Laagri keskuses on juba mõnda aega valitsenud toitlustusasutuste põud. Oma ukseid sulgesid kahjuks järgemööda nii Veskitammi bistroo kui publi.

Nüüd on see mure lahenenud - Veskitammi tänaval number kolm majas teevad aasia päritolu meeskokad täitsa korralikku toitu.

Riisiportsu saab kätte 39 krooniga, kõrvale kas liha, kana või kalakaste, kas vürtsisema või leebema mekiga, maksab keskmiselt 69 krooni. Kogused on niipalju suured, et jätkub vabalt kahele. Menüüs on ka

aasiapäraseid suppe ja salateid. Kõiki toite on võimalik ka kaasa tellida. Hea võimalus näiteks koju sõites telefonitsi (581 57313) soovitu ette tellida,

möödamannes kaasa haarata ja õhtusöögiga ongi mured murtud. Söögikoht on avatud iga päev 11-22.00ni.

UURING

Tahad tulevikus paremat ühistranspordi teenust? Osale uuringus

Koduvald

23. novembrist - 3. jaanuarini on Saue valla külade keskustes ja Laagris väljas küsitluskastid ja ankeedid ühistranspordi olemasolu ja tulevikuvajaduste kaardistamiseks.

Tegemist MTÜ Nelja Valla Kogu (koostöökogu, mis hõlmab Saue, Harku, Saku ja Kiili valdasid ning Saue linna) sisesse ühistranspordi arenguvajaduste selgitamiseks läbiviidava uuringuga.

Uuringu aluseks on vajadus ühendada koostööpiirkonna olulised keskused omavahel ilma Tallinna linna läbimata. Hetkel omavalitsusi ühendavad bussiliinid puuduvad, elanikud peavad ühistransporti kasutades sõitma läbi Tallinna, vahetama liine või kasutama autot. Mõlemad võimalused toovad kaasa probleeme.

"Läbi Tallinna liikumiseks kulub palju aega, oma osa lisavad liiklusummikud, ümberistumine tekitab täiendavalt ebamugavust. Massiline autokasutus omakorda ummistab teed ja tekitab keskkonnaprobleeme," kirjeldab MTÜ Nelja Valla Kogu juhataja esimees Deiw Rahumägi.

Läbiviidava uuringu eesmärgiks on inimeste liikumisvajaduste väljaselgitamine ja nõudluse analüüsimine. "Uuringu tulemusena valmib uusi lahendusi pakkuv ühistranspordimudel, millega luuakse elanikkonnale vajalikud liikumisvõimalused, kasutades selleks alternatiivseid transpordiliike," kinnitab Rahumägi.

Ühistranspordiuuringu projekti rahastatakse Euroopa Liidu LEADER-programmist.

Oodatakse elanike arvamusi

Elanike vajaduste väljaselgitamiseks läheb tarvis vallakodanike abi. Küsitluskastid kirjaga „4-valla ühistranspordiuuring“ ja ankeedid on väljas:

- Saue vallamajas Laagris
- Vanamõisa seltsimajas
- Maidla seltsimajas
- Hüüru mõisas
- Veskitammi Kultuurikeskuses Laagris
- Jõgisoo seltsimajas
- Ääsmäe raamatukogu
- Laagri, Ääsmäe ja Saue linna postkontorid

Lisaks on küsitlusankeet internetis aadressil www.reisijauuring.eu

SPODUS

Elektrirongiga on aasta lõpuni soodsam

Tiiu Tammoja,

Elektriraudtee AS turundusjuht

Alates 1. novembrist kuni aasta lõpuni on elektrirongide sõiduplaanis igal laupäeval ja pühapäeval soodusrongid. Nendes rongides maksab kogu liini ulatuses tavapilet 10 krooni ja sooduspilet 5 krooni.

Soodsama piletihinnaga rongid tulevad laupäeva ja pühapäeva hommikul igalt põhisuunal Tallinnasse ning viivad inimesed pärastlõunal ka tagasi. Kokku sõidab päevas kaheksa soodusrongi.

„Elektrirong on Harjumaa inimestele kiire, kindel ja mugav igapäevane transpordivahend, mis toob tööle ja kooli. Aasta lõpus on ikka inimestel soov teha veidi teistsuguseid sõite - olgu siis sooviks tulla sisseoste tegema, lastega kinno või sõpradele külla. Tahame oma reisijatele pakkuda võimalust need sõidud senisest soodsamalt teha.“ - sõnas Elektriraudtee AS juhataja liige Kuldar Väärssi.

Soodushinnad kehtivad rongides: Riisipere-Tallinn (524) väljumisega Riisiperest 10:31, Paldiski-Tallinn (518) väljumisega Paldiskist 9:11, Aegviidu-Tallinn (405) väljumisega Aegviidust 8:28, Klooga-rand-Tallinn (522) väljumisega Klooga-rannast 10:27, Tallinn-Riisipere (537) väljumisega Balti jaamast 15:54, Tallinn-Paldiski (535) väljumisega Balti jaamast 15:27, Tallinn-Aegviidu (410) väljumisega Balti jaamast 16:15, Tallinn-Klooga-rand (543) väljumisega Balti jaamast 17:47

Lisainfo www.elektriraudtee.ee ja rongiinfo 1447.

Lapsesuu: "Hea õpetaja ei karju, on ilus ning viisakas ja õpetab matemaatikat"

Eli Nevski
Laagri Lasteaia juhataja asetäitja

Koos sadade koolide ja lasteadeadega tähistas Laagri Lasteaed oktoobrikuus „Hea õpetaja kuu“. Erinevate tegevuste hulgas selgitati välja ka hea õpetaja retsept.

2. oktoobril olid lasteaias Laagri Kooli 9. klassi õpilased meie lastega mängimas ja tegutsemas. Samal ajal olid õpetajad ja õpetaja abid loovtunnis, kus valmisid fantaasiarikkad loovtööd teemal „Mina 5 aasta pärast Laagri Lasteaias“.

5. oktoobril, õpetajate päeval, oli lasteaias suur joonistamisestund, kus meie kõikide rühmadelapsed joonistasid oma HEAD õpetajat. Joonistusi saab vaadata meie lasteaias kodulehel, samuti hea õpetaja programmi kodulehel www.opetajakuu.ee/.

Koolieelikute rühmas arutleti ka hea õpetaja omaduste üle. Mõned mõtteterad meie koolieelikutelt heale õpetajale: hea õpetaja peaks olema: tark, korralik, abivalmis, viisakas, ilus, peaks ütleva "Tere!", teadma kõike, võiks iga

päev unejuttu lugeda, õpetaks matemaatikat, ei oleks kuri, ei karjuks, õpetaks targaks.

Oktoobrikuu viimane nädalal e. tudenginädal oli osa „Hea õpetaja kuu“ tegemistest. Programm pakkus välja võimaluse, et kooliõpilane läheb sellel nädalal tutvuma ülikoolide tegemistega, kuid lasteadeades seda rakendada ei saa. Seega leidsime meie teise väljundi, nimelt Tartu Õpetajate Seminaris lasteaiasõpetajaks õppiv tudeng viis läbi oma lasteaiapraktika meie lasteaias VI rühmas.

Mida veel huvitavat tehtud sai?

Korraldasime oma maja töötajatele tutvumispäeva Tallinna Teaduskeskuses AHHAAs. Proovida sai kuidas käib rehvivahetus boksipeatuse ajal või Ferrari-simulaatoris katsetada, kui keeruline on vormeliraja läbimine. Käed külge väljapanek pakkus teadmisi teaduse, tehnoloogia ja meditsiini vallas ning andis võimaluse oma keha ja võimeid paremini tundma õppida.

HUVITAV TEADA:

Pikka aega on õpetaja sümboliks peetud õuna. Mõnisaada aastat tagasi oli lääneriikides õuna toomine esimesel koolipäeval üsna tavaline nähtus. Tõenäoliselt on see alguse saanud sellest, et kunagi polnud maapiirkondades perekondadel raha, et linnast tulnud õpetajatele maksta ja selle asemel tasusid nad oma laste koolitamise eest õpetajale toiduainetega – õunte, kartulite, vilja ja kõige muuga, mis neil endil aias kasvas.

Erinevate seadmete abil sai testida oma jõudu, osavust, kiirust, mälu ja tähelepanuvõimet. Aaretootsijatele oli aga mõeldud suur liivakast, kust sai otsida aarete koopiaid või nendega sarnaseid esemeid.

Kiitmise kuu

Terve kuu jooksul liikus meil rühmades postkast kirjaga „Kiida õpetajat“, kuhu lapsevanemad said kirjutada, mis neile konkreetse õpetaja juures kõige rohkem meeldib. Näited, mida sai lugeda „Kiida õpetaja“ lehtedelt: abistav, rõõmsameelne, heatahtlik, kan-

natlik, konkreetne, ettevõtlik, positiivse ellusuhtumisega. Kõige rohkem hindavad lapsevanemad õpetajate juures lapsesõbralikkust ja kohusetundlikkust.

Kuu lõpus muutis sama postkast oma nime „Kiida kolleegi“, kus igal Laagri Lasteaia töötajal oli suurepärase võimalus kirjeldada, mis talle kolleegi juures kõige rohkem meeldib.

Hea õpetaja kuu lõpetuseks said meie töötajad endale valida õpetaja kuu klepsu meelepärase tunnusega ja õpetaja sümboliks peetud suure õuna.

Õpetajale:
„OLE UHKE OMA ELUKUTSE
ÜLE, OLE PÄIKE, KES PANEB
TAIME KASVAMA!“

Meie lasteaias
HEA õpetaja retsept:

professionaalsus
kannatlikkus
huumorimeel
sõbralikkus
korrektsus
koostöövalmidus
mõistlikkus
inimlikkus
jne; jne

HEAD ÕPETAJAT EI SAA
VALMISTADA RETSEPTI
JÄRGI. ÕIGED KOGUSED
TULEB ISE LEIDA JA
VAJADUSEL PEAB ALATI
OLEMA VALMIS AINEID
JUURDE LISAMA.

„Hea õpetaja“ teemakuu korraldamist koordineeris sihtasutus Archimedes koostöös sihtasutusega Noored Kooli ning suuremate ülikoolide ja erialaliitudega.

TUNNUSTUS Ääsmäe kooli pedagoog ja Aasta õpetajaks valitud Armilda Viljamaa on ametit pidanud 53 aastat

Koduvald

Väike Muhumaa plika Armilda unistas pisikesest peale koolis töötamisest. Juba tema vanaisagi pidas koolipapa ametit ja lapselaps asus 53 aastat tagasi samadesse jälgedesse.

Rohkem kui poolsada aastat laste inimeseks kasvamist ja nende kooliteed valvanud Armilda Viljamaa tööpanus pärjati oktoobrikuus ka Aasta Õpetaja tiitliga.

Ise ta jääb tunnustusest rääkides vaoshoituks. „Mis nüüd mina, ma olen tagasihoidlik ja tavaline inimene,“ ütlev Armilda. „Pilti, oi pilti ärge küll tehke,“ muutub vanadaam fotoaparati nähes sootuks kohmetuks.

Tagasihoidlikkusele vaatamata on Armildal seljataga kõvasti kogemust - ta on töötanud nii koolidirektorina, õppeala juhatajana, algklasside õpetajana ja nüüd juba neljandat aastat kasvavad tema hoole all Ääsmäe Põhikooli eelkooli mudilased.

Lapsepõlve unistus

Juba tüdrukupõlves teadis Armilda, et temast peab saama õpetaja. „Mulle kohe meeldisid lapsed, just need kõige väiksemad koolijütsid,“

põhjäendab naine. Nii siirdus ta kodusaarelt Rakvere Pedagoogilisse kooli algklasside õpetaja kutset saama. Selle järgnesid tudeerimisaastad veel ka tollases Tallinna Pedagoogilises Instituudis.

Esimesed töökogemused sai Armilda Muhumaal, 11 aastat pidas ta kooliõpetaja ametit toonases Kingissepa rajoonis. Siis tuli abiellumise aeg ja kuna Armilda mees suunati tööle

mandrile - Kernu metskonda, said 1966. aastast perekond Viljamaast Ääsmäe elanikud ja Armildast oluline lüli Ääsmäe hariduselus.

Palju näinud ja kogunud

Armilda on näinud ja üle elanud Ääsmäel mitmeid koolireforme. Ta mäletab 8. klassilise kooli toimetamist Ääsmäe mõisahoones, selle reorganiseerimist algkooliks,

kümnet aastat vanemate ja õpetajate võitlust tollaste riigiametnikega, et lastel oleks siiski taas võimalus põhikool oma kodukülas läbida.

Ta mäletab selle võitluse tulemusena kerkimas uut koolimaja, kus Armilda ise nii õppeala juhataja kui algklasside õpetajana oma koha leidis. Palju käsikirjalisi märkmeid ja daatumeid, mis tollast aega ja olukordi kajastavad, leiab tema lauasahhlist, koltunud moega fotomaterjali lisaks.

43 aastat õpetajana ühes koolis on nii pikk aeg, et Armilda mäletab isegi seda, kuidas tema praeguste kasvandike vanaisad samas koolis käisid.

Jaksab veel

Nüüd - 73-aastasena tegutseb Armilda Ääsmäel eelkooli klassis. Tunde ta enam ei anna, aga just tema on see vaikne haldjas, kes varahommikul poolunised 6-aastased rühmatuppa laseb, telerist vaikselt multifilmid peale paneb ja lapsukeste möödunud päeva muljed ära kuulab.

Ärakuulamisoskust peab Armilda üheks oluliseks hea õpetaja tunnuseks. „Ja rahulik peaks olema, tähtis on ka teada ja tunda seda perekonda, millest laps tuleb, milline on tema kasvukeskkond,“ nimetab ta

õpetaja jaoks olulisi omadusi. Lapsed on tema sõnul igal ajal toredad. „Sellised 6-aastased on ju nii siirad ja ausad ja nii püüdlid. Nad kohe tõesti tahavad südamest tublid olla,“ kiidab Armilda oma õpilasi.

Ometi möönab naine, et aastatega on üht-teist ikka muutunud ka. Vanemate suhtumises näiteks. „Emad-isad on nii nõudlikud. Tahavad, et laps oleks väga tubli ja tark, et ta käiks mitmes huvialaringis. See paneb lastele suure stressi õlgadele, nad kipuvad nutma ja rahutud olema,“ kirjeldab kogemustega õpetaja.

Sellest hoolimata naudib Armilda veel ka oma kuldses eas töötamist. „Oleneb muidugi ka koormusest ja veel rohkem heast töökollektiivist, aga nii on palju parem, kui oma hädadega kodus istuda,“ on Armilda oma töövõimaluse pärast rõõmus. Ääsmäe kooli kollektiivi ja juhtkonna suunas on naisel ainult häid sõnu: „Meile on tõesti toredad inimesed sattunud.“

Kolleege iseloomustades ei ole Armilda kiitusega kitsi, aga iseenda koha pealt jääb tagasihoidlikuks lõpuni. „Tehke siis selline väga lühike lugu,“ paneb Armilda lehetoimetajale jutu lõpetuseks südamele.

LOOMING

Ääsmäe kooli neljandikud koostasid noorimatele koolikaaslastele aabitsa

Koduvald

Koos õpetaja Kadri Pulkiga koostasid Ääsmäe Põhikooli neljanda klassi lapsed emakeele tunnis aabitsa, milles tähed kirjeldatakse lahti läbi koduümbruse kohtade, ettevõtete ning teiste lastele huvipakkuvate ja tuttavate asjade.

Aabitsa mõte tekkis sellest, et neljanda klassi emakeele keeleõpetuse osa algab tähestiku ja häälikute kordamisega. "Rääkisime-kirjutasime ju kõik häälikud läbi ja otsisime nendega seotud sõnu. Näitasin lastele mitmeid raamatuid ja aabitsaid, sealhulgas ka Vormsi-aabitsat, mille koostas Vormsi lasteaia juhataja ja kus on lahti kirjutatud palju Vormsi saare kohta, ajalugu ja asju," märgib Õpetaja Kadri Pulk. Tööjuhendi järgi pidid lapsed kirjutama 7 - 10 lauset, igaüks joonistas oma teksti juurde ka pildi, mis paksu klassi-aabitsasse lõpuks juurde köideti.

Õpetaja sõnul on tegelikult päris raske leida ülesandeid, mida lapsed väga-väga teha tahaksid. "Aabitsa tegemine oli kindlasti üks selline "väga-väga," on õpetaja rõõmus. Lisaväärtuseks nimetab ta veel võimalust, kus "suured" 4.klassi omad said "väikestele" näidata, et nad uusi koolikaaslaste juurde ootasid ning et väikesed on teretunud.

B nagu Balsnack

Balsnack on kõige parem tehas. Seal tehakse kartulikrõpse. Kõik lapsed armastavad krõpse. Minu meelest on kõige paremad "piraadi" krõpsud, aga ema ei luba neid osta. Ema ütleb, et see toit ei ole kasulik. Aga krõpsud on väga maitsvad.

Jakob-Anton, 10.a

H nagu Harutee

Harutee lähedal asuvad Ääsmäe ja Pällu küla. Haruteelt lähevad läbi Pärnu ja Haapsalu maantee.

Harutee sai oma nime sellest, et seal teed hargnevad teisteks teedeks. Üks teeots viib Pärnusse ja teine Haapsallu. Silla alt läbiminev tee läheb Ääsmäele. Haruteel asuvad Harutee pood, bensiinijaam ja bussipeatus. Kui sa tahad näiteks Tallinnasse minna, siis pead minema Harutee bussipeatusest bussi peale.

Karl-Joann, 10.a

M nagu miniloomaaid

Ääsmäel asub miniloomaaid. Miniloomaaias on mitmeid loomi ja linde. Näiteks on seal ponid, küülikud, paabulinnud, kitsed, minisead, lambad, kuked ja kanad. Mulle meeldivad küülikud, paabulinnud ja ponid. Miniloomaaias saab sünnipäeva pidada ja õues on laste mänguväljak. Väikestele lastele meeldib seal sünnipäevadel käia ja loomi paitada. Väikesed loomad on väga armsad. Olen miniloomaaias käinud. Mulle meeldis seal.

Anette, 10.a

Ä nagu Ääsmäe

Ääsmäel asub Ääsmäe Põhikool, Salu Kool, lasteaed, raamatukogu, võimla, postkontor ja kaks poodi. Ääsmäel on väikesed ja suured majad. Suured majad on mitme korteriga. Ääsmäel on ka oma mõis. Siin on ka mitmeid ettevõtteid, näiteks Balsnacki krõpsutehas. Ääsmäel elab palju lapsi, kes koos õues mängivad ja teisi vahvaid asju teevad. Kui Eestimaa pealinn on Tallinn ja Läänemaa pealinn on Haapsalu, siis Ääsmäe pealinn on Laagri. Laagris asub Saue Vallavalitsus ja Ääsmäe küla asub Saue vallas.

Ühistöö

FOTOUUDIS

KEILA LIONS KLUBI TOETUS: Saue valla vähekindlustatud inimestele viidi novembri alguses koduukse taha kotitais talvekartulit. Tegu on Keila lõviklubi hea tahte avaldusega, kokku kanti laiali 1000 kg toidulaua katet ja tehti meel rõõmsaks 30 inimesel. Nõlvaku sotsiaalajas elaval Teet Kõbasel on kartulikoti üle siiralt hea meel. Saue Vallavalitsus rõõmustab koostöö üle ja loodab, et võimalusel näitavad Keila lõvid üles ka edaspidi samasugust hoolivust

T ERVIS

Ära võta numbrit arsti vastuvõtule, tule parem Veskitammi Kultuurikeskusesse joogasse

Ruudi Alba
jooga juhendaja

Tehniline progress esitab inimestele järjest uusi nõudmisi. Et olla ses muutuvmas maailmas edukas, tuleb kohaneda uute tänapäevaste tingimustega. Kas kõik suudavad seda?

Üha enam hakkab meid kammitsema ajanappus, et olla kursis pidevate muutustega, mida meile esitab ühiskond. Kuidas tulla toime ja kohaneda?

Kohanemine pole sugugi kerge, eriti vanuse kasvades. Avaldub ülemäärane stress, füüsilised ja vaimsed pinged ning haigused. Sellega kaasneb enneaegne vananemine, elukvaliteedi langus ja masendus. Kuidas liikuda edasi?

Avasta sisemised võimalused

Üks lahenduse viisidest oleks õppida tundma meis endis peituvaid võimalusi. Seda on võimalik teha harjutades joogat. Joogid ütlevad, et igas inimeses

leidub imepäraseid sisemisi jõude, millest meil pole aimugi. Õppides ennast tundma, võime me ise ravida oma haigusi ilma ravimiteta. Võime peatada organismi enneaegse kulumise, mille põhjustajaks on meie neerudes peituv vanematelt päritud eluenergia korrapäratu ja mitteteadlik raiskamine. Me võime säilitada oma nooruslikkuse ka kõrges vanuseastmes.

Inimese nooruslikkust hinnatakse väliselt tema selgroo ja jalgade järgi. Nendes peab väljenduma elastsus ja plastika. Praktiseerides joogat märkad, et lihased muutuvad elastsemaks, vaimsed pinged vähenevad, hingamine muutub kergemaks, külaskäigud arstide juurde vähenevad või kaovad üldse. Väikeste muutuste kaudu märkad, et tuled lihtsate vahenditega ja teiste abita iseendaga kergesti toime. See tekitab motivatsiooni ja sisendab eneseusku tulla toime, vaatamata raskustele, mis meid

ümbritsevad.

Tegeleda joogaga pole mitte kunagi hilja ja ei tasu teha endale etteheiteid - ma pole paindlik, ma olen liiga vana jne. Peamine on tahtejõud ja motivatsioon ennast aidata, vaatamata raskustele. Oluline on ka see, et esialgne harjutuste sooritamine ja õige meetodika on saanud kogenud õpetajalt, vastasel juhul võib kasu asemel saada vastupidise efekti. Harjutused ei pea olema keerulised, vastupidi - nad peavad olema võimalikult lihtsad, kergesti arusaadavad ja efektiivsed.

Kui oled huvitatud ennast aitama ja tahad olla rõõmsameelne, siis tule Veskitammi Kultuurikeskusesse esmaspäeviti kell 19.00, kus teeme ravivõimlemist jooga elementidega. Õpi tundma oma keha.

Juhendajaks on Ruudi Alba, kes on tegeleenud joogaga 1986. aastast alates.

T ÄIKA

Uuskasutuslaad võidab endiselt südameid

Koduvald

On põhjuseks majanduslik madalseis või keskkonnateadlike hoiakute kasv, aga 7. novembril teistkordselt Vanamõisas korraldatud uuskasutuslaad näitas jätkuvat populaarsust.

Kodus tarbetuks muutunud kauba pakkujaid jätkus nii soojadesse seltsimaja ruumidesse, kui õue parklasse. Kaubavalik oli kantud kõrgest fantaasialennust: rõivakaubale lisaks olid letti löödud vaibarullid, lastetoolid, mänguasjad, keraamika, väliletidelt sai kõhutäiteks vorstikangi ja astelpajumarjadest vitamiinjookigi mekkida.

Nii mõnigi müüja andis oma kauba eest saadud rahapaberid uuesti ringlusse, leides näiteks naaberletilt midagi, millest just puudust tuntud või mida hing spontaanselt ihaldama hakanud. Nii ei võta vist ükski täikal kaubitseja omale teenitava tulu eesmärke, pigem on selles märke elustiilist ja suhtumisest - asju on maailmas niigi palju ja taastootmise asemel on mõistlik suunata kasutu kaup ringlusse.

Valdav osa taaskasutuse fänne olid siiski õrnema soo esindajad. Õnneks soosis esimene talve nägu ilm kaasatunud isade ja laste jaoks ühist lumesmõllamist.

POPULAARNE KAUBAARTIKKEL: igatsorti iluvõidind kaela ja kõrva läksid laadal hästi kaubaks

SAAB KA TASUTA: veidi küll väsinud moega jalavarje ja näiteks sensuaalse bikini komplekti võis huviline kaasa haarata kroonigi välja käimata

KAUP KOJU TAGASI:

valla kommunaalspetsialist ja kirglik lumelaudur Indrek Brandmeister lõi letile oma taloise mäevarustuse. Uuem versioon lumelauast ja saabastest mehel kodus olemas, vana vajaks rahaks tegemist. Aga sobiv künde jäigi laadalt leidmata...

KROONIKA

Palju õnne valla kõige pisematele

LAAGRI	
Kristin Maribel Saron	28.09.2009
Tõnis Luhakooder	08.10.2009
Casandra Vall	09.10.2009
Henri Lätt	13.10.2009
Milana Prohhorova	15.10.2009
Elizabeth Rohtjärvi	25.10.2009
Fredy Varatu	23.10.2009

KIIA KÜLA	
Lizette Rauba	11.09.2009

VALINGU KÜLA	
Silver Elsting	02.10.2009
Marko Vallimäe	23.10.2009

ALLIKU KÜLA	
Gert Kotsalainen	29.09.2009

TUULA KÜLA	
Oleg Ryan Reaspalu	08.10.2009

VANAMÕISA KÜLA	
Joel Oeselg	16.09.2009

TAGAMETSA KÜLA	
Kaira Kiilberg	12.10.2009

HÜÜRÜ KÜLA	
Tiffani Laanisto	15.10.2009

Palju õnne eakatele vallaelanikele

LAAGRI	
Juhan Tamm	13.11. 70
Vaido Muuk	26.11. 70
Ell Väärtnõu	6.11. 70
Helju Kaus	17.11. 70
Milvi Tammik	10.11. 75
Vassili Fomtsenkov	27.11. 85
Martin Klesment	6.11. 81
Ants Urba	8.11. 81
Valdur Luukas	11.11. 80
August Rimmelgas	18.11. 80
Maret Puu	4.11. 88
Ilse Tähepõld	26.11. 85
Liide Getreu	8.11. 83
Aime Kütt	11.11. 83
Jektaterina Podozjorova	7.11. 82
Asta Romandi	13.11. 82

PÄRINURME	
Aino Kivisilla	20.11. 82

AILA	
Hilja Johanson	11.11. 81

HÜÜRÜ	
Ludmilla Ervin	22.11. 70
Meida Jamštšinski	3.11. 85
Hilda Telling	15.11. 81

JÕGISOO	
Alise Migur	3.11. 85

KOPPELMAA	
Stepan Luga	27.11. 82

PÜHA	
Eldor Agurauja	7.11. 80

VALINGU	
Aime Kink	28.11. 75

ÄÄSMÄE	
Laine Kiilberg	27.11. 83
Hilda Tuuder	20.11. 81

VATSLA	
Anna Bukaškina	19.11. 86

IN MEMORIAM

Hilda Kütt	02.10.2009
Valve Kivi	10.10.2009
Salme Heinsalu	14.10.2009
Kalju Kalda	26.10.2009

BEEBIPÄEV

Elu esimene aeroobikatund beebipäeval

Tiia Soosalu

Veskitammi Kultuurikeskuse juhataja

2009. aasta märtsist kuni septembrini sündinud Saue valla uued ilmakodanikud olid 7. novembril palutud Veskitammi Kultuurikeskusesse pidulikule vastuvõtule.

Sajakonnast kutsutust oli kohal pea 60. Emme-issi poolt oma silmarõõmu auks läidetud küünal säras kogu vastuvõtu, kus Sofia kaunite viulihelide saatel ja Roos-Marii luuletuste läbi sai kõigile selgeks, et ka oma tillu tuleb kiiremas korras Veskitammi Kultuurikeskuse beebikooli tuua...

Eriti põnevaks läks aga siis, kui tuntud titaakroaatika guru Vello Vaher beebivõimlemise alustesse lapsevanemaidki suunata püüdis.

Tilluke Kammilla lendles Vello kätel küll lae alla, küll õhus lausa mitmeid meetreid, nii et emal-isal ja teistelgi saalisolijail kõhu alt külmaks võttis...

Mõnuses tordilauas jätkus juttu kauemaks. Mõni ilmakodanik tuli aga uinudes ja lahkus samas seisus - aga peasi, et päev mõnusalt veedetud sai.

ISADEPÄEV

Salu koolis meisterdasid isad linnupesakaste

Koduvald

6. novembril õhtul valmisid Ääsmäel Salu koolis õppivad puudega lapsed koos vanematega isadepäevapeo raames lindude pesakaste.

Reede õhtu. Vähemalt Harjumaal on maha sadanud selle sügistalve esimene lumesahmakas. Kohe selline korralik, nõnda et tundub nagu muud juttu inimestel omavahel polegi, kui libe tee, autole alla panemata talvekummid ja hetke liiklusõnnetuste statistika.

Seesama lumesadu on aga Ääsmäe Lasteaia maja mähkinud piltpostkaardilikku valgesse vaikkellu. Idüllilisse rahuhetke lõikavad sisse mehised haamrikolksud. Lasteaia vasakpoolses tiivas, kus toimetas Salu Kool, on kahe rühmatao pörandale sättinud end kaheksa meeshinge. Haamrid pihus, naelakott kõrval, taovad nad ennastalgavalt puuplaate kokku. Lapsed kõrval olukorda jälgimas ja emad üle öla utsitamas.

Mõni isa on kiirem. Või

osavam. Igatahes valmivad kuldsemate kätega meestel linnupesakastid kümnekonna minutiga. Teised higistavad pea pooltunnikest. Aga valmis saavad nad klopsimise tulemusena kamba peale kaheksa pesakasti, millele iga issi oma järeltulija nimetähed pitsatina peale surub.

Sellise idee ja meeloluga tähistati Salu Koolis SA Haraka Kodu poolt korraldatud isadepäeva. "Sellel õppeaastal on lastega palju juttu olnud loodushoiust, see ajendaski meid loodusele väikest oma-

poolset kingitust tegema," selgitas Helin Lest SA Haraka Kodu projektijuht ürituse mõtet.

Et isasid mitte pea ees tundmatusse kohta lükata, eelnes haamri liigutamisele Keskkonnaameti keskkonnanahariduse spetsialisti Marko Valker'i loeng pesakastide ehitamisest ja paigaldamisest. Samuti tutvustas mees meie kliimas talvituvaid linde, nende käitumisi ja linnulaulu. Salu Kooli direktori Helger Rannu sõnul hoomavad puudega lapsed loodushääli väga hästi. "Mida loodus-

lähedasem heli, seda parem on nende tähelepanu tõmmata. Seda oli näha ka loengu ajal, lapsed olid väga rahulikud," nendib Rannu.

Pesakastid anti lastele ja vanematele koju kaasa. Rannu sõnul on tegemist sellise jätkuva protsessiga - kui kastidele õige koht leitud, saab mõne aja pärast uudistama minna, kas uued elanikud on juba kodu omaks võtnud. Edaspidi saavad vanemad koos lastega linnukestele söögipoolist viia ja nii loodusega isiklikumat suhet hoida.

Looduslähedus ja keskkonnahoid on väärtused, mida Salu Koolis ikka au sees püütakse hoida. Direktor näitab uhkusega klaastaieseid, mida lastega koos kunstitunnis tehakse. Vanadesse klaaspudelitesse on sisse pudistatud värvilisi klaasikilde ja need siis ahju pistetud ning lastud kuumusel oma tööd teha. Tulemuseks armsad dekoratiivesemed kaminaservale või kingituseks.

"Ka meie siin Salu Koolis saame oma panuse anda, et maailm oleks parem," kinnitab Rannu.

TURVALISUS

Saada kallile inimesele helkur- see on imelihtne

Koduvald

Maanteeameti poolt loodud veebileht helkur.ee võimaldab ühe telefonisõnumiga oma lähedastele helkiva elupäästja saata.

Eestis on palju inimesi, kes on aru saanud, et helkuri kandmine on pimedal ajal hädavajalik. Siiski leidub siiani neid, kes helkurit ei kannu. Koduleht helkur.ee annab inimestele võimaluse muuta oma lähedaste käitumist ja ennetada seeläbi pimedas jalakäijatega juhtuvaid liik-

lusõnnetusi. Portaali loojad usuvad, et lähedaselt inimeselt saabunud kingitus on suurema mõjuga, kui telekanalist või raadiost kuulnud manitsus.

Saatmine on imelihtne

Helkuri saatmise protsess on väga lihtne ja ei võta arvutikasutajalt rohkem kui viis minutit. Veebilehel pakutakse hetkel kolme erineva kujundusega helkurit koos kaardikesega. Komplekti hinnad on vastavalt 16 ja 26 krooni. Tuleb valida kolmest sobivaim ja sisestada helkuri saaja aadress.

PANE NEED, KELLEST HOOLID, PIMEDAL AJAL SÄRAMA!

Tellimuse eest tasumiseks tuleb saata veebilehe poolt genereeritud unikaalse koodiga SMS märksõnaga "helkur" numbrile 13553. Sõnumi hind on olenevalt valikust kas 16 või 26 krooni ja see lisandub

telefoniarvele.

Maksimum kuluks kallile inimesele helkuri saatmisel on 26 krooni ja selle eest toimetatakse pisike elupäästja saajale otse koju kätte.

Iga saadetud helkuri kohta ilmub helkur.ee kodulehel paiknevale Eesti kaardile helkurisaaja kodukohta tähistav helendav täpik.

"Paneme koos Eestimaa särama!," on ka Maanteeameti kampaania tunnuslauseks.

KOHTUMISED

Oktoober tõi raamatukogusse huvitavad külalised

Koduvald

20. oktoobril, mis on raamatukogude maailmas teada ka kui ettelugemispäev, vestis Saue Vallaraamatukogus Laagri Lasteaia kahele rühmatäiele lapsukestele lugusid endine volikogu esimees ja praegune liige Indrek Tiidemann.

Rahvusvaheliselt tähistatakse raamatukogu päevi 10-20. oktoobrini ja on saanud tavaks, et sel ajal kutsutakse raamatukogu tööd tegema kohalikke tuntud inimesi. Laagri raamatukogu pere otsustas panustada tuntud inimese kohalolekule hoopis lastele ettelugemise päeval. Valituks persooniks osutus Indrek Tiidemann.

"Panime ette ruumi vaiba maha, kus lapsed mõnusalt istuma said ja ettelugeja, torukübar peas, deklameeris Aino Perviku raamatut Presidendi lood," kirjeldab juhataja Lia Nirk toimunud üritust. Raamatu teemavalik andis võimaluse rääkida lisaks ka riigivalitsemise ja vallavalitsemise tavadest. Vesteldi ka mõne päeva tagustest valimistest ja sellest, kuidas koduvald omale juhid saab. Kuna raamatukogu sobivasti Saue Vallavolikogu ruumide kõrval on, siis tehti ekskursioon ka sinna. Volikogu saali seinal ripputate fotode pealt tundsid lapsed meie riigi presidendi Toomas Hendrik Ilvese

eksimatult ära. Teine portreepilt, kus Saue valla tuntuim riigimees Jaan Teemant peal, vajas natuke selgitamist. Tiidemann utsitas lapsi ka tublid olema ja hästi õppima, et siis ehk istuvad nii mõnedki kohal olnud mudilastest tulevikus just nendelsamadel vallavoliniku kohtadel.

Raamatukogu juhataja Lia Nirk lubab, et ettelugemispäevast kujundatakse kindlasti traditsiooniline iga-aastane sündmus.

Oktoobrikuuse taheti ajatada ka luuleõhtu Leelo Tunglaga, reaalsuses toimus kohtumine siiski mõned päevad hiljem - 3. novembril, mil volikogu saali oli poetessi ja kirjaniku kuulama tulnud pea parkümmend huvilist.

Kuigi eelkõige on Leelo Tungal tuntud kui lasteraamatute ja - luule autor, siis tegelikult tuli ka paljudele üritusel osalenutele üllatusena, et Tungal

on kirjutanud palju luulet ka täiskasvanutele. Pikemalt diskuteeriti raamatute "Seltsimees laps" ja "Samet ja saepuru" ainetel. Viimased on samuti algupäraselt kirjutatud just pisikestele, aga pigem on huvi üles näidanud siiski täiskasvanud lugejaskond, kes mäletab seda sõjajärgset rasket aega, mida raamat kirjeldab. Põhiliselt olidki osalejad vanemas eas inimesed. Nii mõnigi mäletas luuletajat oma lapsepõlvest ja tahtis nüüd inimese üle kaeda.

Huvitava seigana selgus jutu käigus, et luuletaja isa on pärit Jõgisoo külast ja tema isa vend on ametnikuna vallas lausa leiba teeninud. "Hästi südamluk ja avatud kohtumine oli. Leelo Tungal on ise juba nii soe inimene," iseloomustab juhataja Lia Nirk õhtu meeleolusid.

Sedasorti kohtumisi lugejatega ei ole vallas viimastel aegadel korraldatud, tegemist on esimese katsega. Juhataja sõnul on praegusel ajal, mil inimestel on oma kultuurihuvi realiseerimiseks nii palju erinevaid väljundeid, natuke riskantne sellist ettevõtmist teha, ei tea, kas jätkub üldse huvilisi. Aga kui mitte varem, siis aasta pärast oktoobris, kui taas raamatukogude päevi tähistatakse, saab sarnane kirjaniku ja tema lugeja vaheline kohtumine kindlasti jälle teoks.

VALLAKODANIK KIRJUTAB

Ole parem inimene ja ela loodussõbralikult

Haldi Vanatoo
vallaelanik

Kindlasti kiruvad praegu paljud vastikut ilma. Aastaid tagasi ju ei tulnud juba oktoobris lumi maha, suved olid pikemad ja soojemad, talved lühemad ja mahedamad. Oled ehk vahel mõelnud, mis selle kiire muutuse põhjuseks on?

Ainuke looduse kahjustaja on inimene, põletades fossiilseid kütuseid ja tekitades massiivseid prügihulki. Need tegevused paistavad atmosfääri palju metaani ja süsinikdioksiidi, mis on globaalset soojenemist põhjustavad kasvuhoonegaasid.

Selle tagajärjest, liustike sulamisest, tulenevad omakorda paljud looduskatastroofid: orkaanid, üleujutused, jääkarude uppumine ning võimalik Golfi hoovuse peatumine, mis jäätaks Euroopa.

Hetkel kindlasti mõtled: "Jah, ma tean kõike seda, miks sa pead mulle seda veel korrutama?" Tegelikult ma tahan anda nippe, kuidas iseenda väikeses maailmas olla parem inimene ja säästa loodust, kui mitte enda pärast, siis enda järeltulijate või sõprade pärast.

Et ise olla parem inimene ja hoolida loodusest, soovitatakse kaht lihtsat asja: sõida isikliku autoga ainult siis, kui seda vaja

on - kui hilined või on palju asju kanda. Kunagi oli autosõit ju peaaegupiduliksündmus, muuda see ka endale sündmuseks.

Teiseks, sorteeri kindlasti vanapaberit ja muid biolagunevaid aineid, sest prügimägedel need tekitavadki lagunemisprotsessi käigus metaani. Muidugi - mõnes uuemas prügilas kasutatakse metaani energiatootmiseks, aga Eestis seda ei tehta.

Kui iga inimene neid asju juba teeks, oleksime me kindlasti palju oma looduse heaks teinud.

Võid mulle kirjutada, millest sulle meeldiks veel lugeda ja mida mõtled sellest teemast, meiliaadressile haldy_9@hotmail.com.

TASUTA ÕPE

Tasuta koolitused viivad avastama internetimaailma

Viise, kuidas oma elu rikastada, on mitmeid. Kõige rohkem teavet nende võimaluste kohta on internetis.

Uusi kogemusi otsivad inimesed võiks seega alustada arvuti ja internetiga tutvuse tegemisest, milleks annavad suurepärase võimaluse üle Eesti projekti Ole Kaasas! raames toimuvad tasuta koolitused.

Algatus Ole Kaasas! on toonud igasse maakonda erinevatesse linnadesse ja küladesse klassikoolitused, kus kohalikud õpetajad aitavad inimestel teha tutvust arvuti ja internetiga ning õppida kasutama olulisemaid rakendusi ja ohutumat asjaajamist internetis.

Koolitustele on oodatud osalejad igas vanuses. Õpperühmad on võrdlemisi väikesed, mistõttu on koolitajal võimalik igapäev personaalselt nõustada ja kõigile tekkivatele küsimustele vastata.

Erineva tasemega koolitused

Koolitused on ühepäevased ja kestavad kõigest neli tundi. Osaleda võib kahel tasemel koolitusel. Inimesed, kes pole varem iseseisvalt arvutit ja internetit kasutanud, võivad läbida arvuti ja interneti algkoolituse, kus õpetatakse arvutiga ümber käima, internetist huvipakkuvat informatsiooni otsima, saatma ja vastu võtma e-kirju ning kasutama internetipanka.

Need, kellel on varasem arvutikasutamise kogemus olemas või kes on läbinud arvuti algkursuse, saavad osaleda täiendkoolitusel, mille käigus õpetatakse internetis e-teenuste abil oma igapäevatoimetusi turvaliselt toimetama. Sellel koolitusel keskendutakse ennekõike ID-kaardi, e-teenuste ja Mobiil-ID kasutamisele - õpitakse ID-kaardi elektroonilist kasutamist ja digitaalalkkirja andmist, tutvustatakse e-teenuseid ja Mobiil-IDd. Täiendkoolitusele tuleb igal osalejal kindlasti kaasa võtta oma ID-kaart ning selle elektrooniliseks kasutamiseks vajalikud koodid PIN1 ja PIN2.

ID-kaart tagab turvalisuse

Täiendkoolitus on äärmiselt oluline, sest lisaks võimalustele on internetis ka palju ohte. Näiteks on pangad vähendanud internetipangas paroolikaardi abil teostatavate maksete limiiti, et petturid ei saaks identiteedivarguse puhul inimese raha varastada. Internetis ID-kaardi ja Mobiil-ID abil samu toiminguid tehes on sellised ohud oluliselt väiksemad. Seetõttu soovitab enamuse pankasid ja teised e-teenuste pakkujad kasutada internetis ID-kaarti või Mobiil-IDd. Nagu näitasid viimased valimised, eelistab järjest suurem hulk inimesi ka elektroonilist hääletust.

Võta osa!

Arvuti ja interneti algkoolituse on üks rühm inimesi juba läbinud. Kui ilmneb, et on veel soovijaid, on võimalik seda koolitust korrata. Sellest palun teada anda Saue Vallaraamatukokku.

Saue vallas viib praegu neid koolitusi läbi Lia Nirk Laagri Koolis. Kes soovib koolitajana selle projektiga liituda, peab ühendust võtma Vaata Maailma Sihtasutusega.

ID-kaardi, Mobiil-ID ja e-teenuste kasutamise koolitus:

7. jaanuaril 2010 kell 16.00 Laagri Kooli arvutiklassis

Selleks, et Ole Kaasas! tasuta koolitustest osa võtta, on vaja ennast eelnevalt koolitusele kirja panna, andes oma nime, isikukoodi, kontakttelefoninumbri ja võimalusel ka e-posti aadressi kas veebiaadressil www.olekaasas.ee või telefonil 618 0180.

Registreeruda ja lisateavet koolituste kohta saab ka koolitaja telefonilt 6796869 (Lia Nirk).

Ole Kaasas! koolitusel osalenutel on projekti raames võimalus osta arvuti ning liituda internetiühendusega soodushindadega.

Ole Kaasas! projekti eestvedajad on Vaata Maailma Sihtasutus, EMT, Elion ja MicroLink, projekti toetavad ka Swedbank ja SEB. Ole Kaasas! koolitusi kaasrahastab Euroopa Regionaalarengu Fond infoühiskonna edendamise meetme raames.

TÄHTPÄEV

Ääsmäe noortekeskusel Exit täitus kümnes tegutsemisaasta

Imbi Tigasson, Ene Kristmann
noorsootöötajad

7. septembril täitus Ääsmäe noortekeskusel kümnes tegutsemisaasta, mida tähistati suure peoga, millest võttis osa ligi 70 inimest.

Noortekeskus „Exit“ on üks osa Ääsmäe Kultuuri- ja Spordi Sihtasutusest.

Esimese noorsootöötaja Silvi Saarniidu sõnul olid algusaastad keerulised. Amet oli taasiseseisvunud Eestis uus ning polnud kuskilt eeskujut ja vahendeid võtta. Kuid kõik laabus, järk-järgult kogunes inventari, küllastajate arv suurenes ning esmasest asukohast- spordikeskuse fua-jeest, liiguti edasi Ääsmäe kooli endisesse lasketiiru, mis ehitati ümber noortekeskuseks. See on olnud noortekeskuse residentsiks juba üheksa aastat.

Aastate lõikes on Ääsmäe noortekeskuse olemus jäänud samaks. Täna selgi päeval on võimalik siin veeta vaba aega: mängida lauamänge, piljardit, lauatennist, koroonat, vaadata telerit, joonistada, arvutit kasutada või lihtsalt juttu ajada. Noortekeskus annab võimaluse koolibussi ootavatele Tuula, Maidla, Altküla ja Jõgisoo noortele oma aega sihipära-

semalt kasutada. Agaramatel on võimalus kaasa lüüa ürituste organiseerimisel ning spordihuvilised saavad laupäeva hommikuti kasutada koolivõimlat pallimängudeks. Lisandumas on uus sportlik tegevus (sulgpall), mis on hetkel küll veel mõttetandil. Suuremad üritused toimuvad vähemalt korra kuus, olgu see siis kultuuriline, sportlik või meelelahutuslik. Juba aastaid on traditsiooniks

tähistada sõbrapäeva, talendiõhtut, noortekeskuse sünnipäeva, halloweeni ja jõule. Lisaks oleme korraldanud huviringe, mis on mõeldud Ääsmäe küla inimestele, populaarseim on olnud läbi aastate autokool.

Viimasel ajal on lapsevanemad hakanud rohkem huvi tundma, et mis koht see noortekeskus siis lõpuks on, kus nende laps aega viidab ja kes on need inimesed, kelle hoole all lapsed on. Nad on

saanud kinnitust, et meil on samasugune laste-/noortekeskus, nagu ka lasteaed ja kool, noori jälgitakse ning vajadusel kutsutakse korrale, arendatakse (suhtlemine, tegevused, üritustesse kaasamine jne). Päeva lõikes käib noortekeskusest läbi keskmiselt 40-50 noort, olenevalt asjaoludest ning sel aastal on ennast noortekeskuse liikmeks registreerinud juba 135 noort. Põhikirja järgi on meie küllastaja vanuseks 6-26 aastat, kuid

käib ka nii vanemaid kui ka nooremaid lapsi, koos sõprade või õdede ja vendadega. Järgime mõtte tera, et ühtsuses peitub jõud - nii on meil heanaaberlikud suhted Ääsmäe Põhikooli ja Ääsmäe raamatukoguga, samuti Ääsmäe külakoguga. Kasutame juhust ja soovime uuele vallavalikogule edu ning loodame omavahelist meeldivat koostööd.

Sünnipäevapeo õnnestumisele aitasid kaasa mitmed toredad inimesed ja asutused, kes meile abikäe ulatasid. Siinkohal täname omalt poolt OÜ Infokaitseüsteemid ja Martin Linnupõldu, kes aitasid muretseda noortekeskuse logoga rinnamärgid, mis olid kingituseks kõigile peolistele.

Täname heatujulist Elmar Rusingut, kes varustas meid Balsnacki toodanguga, mida jätkus nii peolauale kui ka auhindadeks.

Suur tänu Kadarbiku talule tervislike porgandimahlade eest.

Täname tädid Maivet, kelle suur õunaaed kattis peolaua õunte ja pirnidega.

Head soovid saadame Kristinale ja Ellale, kes aitasid laiali jagada peokutseid.

Täname Ääsmäe lasteaia toredat kokatädi Ailit, kes küpsetas suure ja maitsva tordi, mis söödi nii kiiresti ära, et hilisemad külalised seda ainult pildi pealt näha said.

Suur tänu Saue noortekeskuse noorsootöötajale Üllarile, kes pakkus noortele võimalust ronimisseinal end proovile panna.

Täname tublisid noori, kes agaralt valmistasid ette eeskavasid ja olid abiks peo ettevalmistamisel.

Meie sünnipäev oli tore ja meelde jääv tänu ülalpool nimetatud headele haldjatele.

KLUBI

Vanamõisa naisteklubi liikmed pöörati leivaküpsetamise usku

Koduvald

Vastloodud Vanamõisa naisteklubi esimene kohtumine möödus ürgnaiselikus formaadis - naine, jahu, pliit ja rätiku all palav leib. Nagu laulusalmis...

28. oktoobril laotati Vanamõisa seltsimajja leivaküpsetamise kursusele saanud 42 nais- henge ette kõik saladused juuretistest, erinevatest leiva- täidistest ja maitseainetest.

“Ülilähe loeng oli,” on seltsimajja juhataja Katrin Krause veel kümme päeva peale kursustki eufooriline. Krause algne plaan oli naised seltsimajja vastu võtta ja kui kõik sujub, siis ise koju suunduda. “Reaalselt jõudsin koju alles pool kümme õhtul, nii põnevaks läks lihtsalt, ei saanud ära minna”, kirjeldab Krause.

Kursuse juhendajal Anneli Maksanil olid kaasas eri sorti jahud ja maitseained, mida kõik nuusida said. Ekspertdilt saadi vihjeid kõige eripärasemate leibade valmistamiseks. Täidiseks soovitati nii kuke- seeni, kui tomateid, oliive ja kilu, sinihallitusjuustu ja puuvilja- deni välja. “Kõike võib panna, nii palju kui kujutlusvõimet jätkub. Arvestada tuleb umbes 300 grammi täidist ühe kilo leiva

kohta,” jagab Krause saadud teadmisi.

Juhendaja oli enne kursuse algust seltsimajja ahju paar pätsi küpsemagi pannud ja koosolemine päädis kuuma leivakääruga suussulava maitseelamusega.

Kõikidele osalejatele anti kaasa ka leivapoe. Armsa nimetuse taga on tegelikult Anneli Maksani leivategudest kõrvale pandud taigapäätsikestega, millega iga tõsimeelne huviline sai kodus oma küpsetamise traditsioonile alguse panna.

Krause on saanud juba ka kursustel tagasisidet, et keegi olla kukeseenega versiooni ära katsetanud, olla olnud nii hea, et kilone päts leiba praktiliselt hingati pere poolt sisse.

Kuna seltsimajja ruumide seinad kummist ei ole ja venima ei anna, siis ei pääsenud paraku kõik soovijad esimesele küpsetamiskursusele. Sestap on kordusüritus planeeritud jaanuarikuusse.

Naisteklubi - mitte ainult padjad ja kohvitass

Vanamõisa naisteklubi on aga uhiuus ettevõtmine, septembrikuus kogunesid Alliku ja Vanamõisa küla naised ning

ÕIGE JA VALE: parempoolses kausis on kääritamata ja vasakpoolses käärinud juuretist koos veega, naised pidid mõlemad ära proovida, et maitsemeelid talletaksid, milline mekk on õige. (õige on 10-12 tundi käärinud hapu maitsega taigategu)

nipet-näpet ka Saue ja Keila linna prouasid, esimest korda kokku aru pidama.

Et vaja leida aega iseendale ja oma huvidele, õppida ja olla ehk kasulikudki. Selle asemel, et lihtsalt kohvitassi kõrval keeksi mekutades klubitunde mööda saata, otsustati iga kuu neljandat kolmapäevaõhtut aktiivsemalt ja arendavamalt veeta. Leivaküpsetamisele järgneb

novembrikuus feng-shui kursus, kus saab aimu erinevate energiatega liikumisest ja selle enda kasuks pööramisest. Ideid on veelgi ja eriti rõõmus on Krause selle üle, et seltskond ei oota, et midagi kandikul ette tuuakse, kõik mõtlevad kaasa, pakuvad tegevusplaanid välja, klubiliikmete listis vahetatakse päevas mitmedki meile. “Mulle tõesti tundub, et

Leivaküpsetamise korduskursus

28. jaanuaril 2010
kell 19.00-21.30
osavõtutasu 120.-

Osalejate arv on piiratud, etteregistreerimine vajalik
katrin@koduvald.ee

sellist koosolemise vormi oli vist naistele vaja,” tõdeb Krause rõõmsalt.

Näpuotsaga ka heategevust

Kokku on lepitud, et iga klubikord maksab osalejale 100 krooni. Selle eest saab siis tasutud loengupidajale, aga kui raha juhtub üle jääma, siis see suunatakse heategevusele “Juba esimesest üritusest saime kokku 2200 krooni ja mõtted juba liiguvad ka selles suunas, et kuidas seda kasutada,” räägib Krause.

Klubi võtab vastu ka uusi liikmeid ja oodatud on igas vanuses naisolevused, praeguses liikmelistis on nii 20- kui 40-aastaseid.

Lisainfot leiab www.vanamõisa.ee või telefonil 678 0921 või katrin@koduvald.ee.

KASULIK TEADA

Nõmme Lastekaitse Liit pakub laste päevahoitu teenust

Kärt Mere
Nõmme Lastekaitse Liidu juhataja

Nõmme Lastekaitse Liidu lastehoid Kadaka puiesteel nr 89 pakub juba kuuendat aastat peredele päevahoitu teenust.

Lapsed, kes mingil põhjusel ei saa käia suures kollektiivis, on oodatud pisikesse päevahoidu, kus kolmes kümnelapselises rühmas jagub tegutsemisrõõmu hommikul kella kaheksast õhtul kella poole seitsmeni. Kaks lendu vanema rühma lapsi on saadetud kooli.

Lastehoiu tegelused on mängulised, kord nädalas on muusika- ja liikumistunnid ning sporditrenn. Päevahoius on edukalt käinud ka erivajadustega lapsed. Liidul on erivajadustega lastele õppevahendite ning arendavate mänguasjade kogu. Mänguasju saab ka koju kaasa võtta. Mängides omandavad lapsed teadmisi, vilumusi ja oskusi ning käitumisharjumusi, mis on eelduseks edukaks edasijõudmiseks igapäevaelus ja koolis.

Päevahoid järgib alushariduse õppekava. Alusharidus on kõigi järgnevate hariduste vundament. Lapse põhitegevus on mäng ja kõik vajalikud oskused omandab laps meie päevahoius läbi mängu.

Novembris lepingu sõlmijatele kehtib aasta lõpuni soodushind: 5000 krooni kuus, mille sisse on juba arvestatud toiduraha ja ürituste ning õppematerjalide, muusikatundide ning trenni tasu. Poole päeva hoid maksab ühes kuus 3000 krooni. Poole koha hoidu saab kasutada ka näiteks vaid kaks nädalat täisajaga käies. Päevahoiu tasust saab lapsevanem tagasi veel kohaliku omavalitsuse lapsehoiu toetuse.

Päevahoitu tegemisi kajastab album: www.album.ee/pildialbumike

Karjäärkohvikus saia ja kohvi ei pakuta

Kersti Valter
Lääne-Harju Karjäärkohviku karjäärinõustaja

Kõhutäie asemel ootavad Keilas asuvas karjäärkohvikus noori karjäärinõustaja ja infospetsialist.

Keila Noortekeskuses tegutsevat Lääne-Harju Teabe- ja Nõustamiskeskust oleme väsinud nimetamast nii pika nimega ja ega see päriselt noortele ka pähe jää. Koostöös Sihtasutusega Innove on Eestis karjääriinfo teenuseid pakkuvad nõustamiskeskused koondumas ühtse nimetaja Karjäärkohvik alla. Karjäärkohviku sisu Keila Noortekeskuses aga täieneb ja uueneb teadmiste, kogemuste ning pakutava võrra.

Endiselt ootame noori arutlema tuleviku võimaluste üle, leidmaks sobivaim kool edasi õppimiseks või abi elukutse valikul. Lisaks saab teha mitmesuguseid teste, et oma võimeid ja võimalusi tundma õppida. Uurida saab erinevate elukutsete infokaustu ning koolide infomaterjale.

Lõpuklasside õpilastele tuleme ka hea meelega kooli külla. Viime läbi grupitöid ning loenguid enda isiksuse tundmaõppimiseks, õppimisvõimalustest ja infootsingutest ning töömaailmast.

Lähemat infot meie toimetamistest vaata www.keilanoortekeskus.ee. Kohtumise infospetsialisti või karjäärinõustajaga saab kokku leppida telefonil 677 3950 või noorteinfo@keila.ee.

Keila Avatud Noortekeskus asub Keilas, Paldiski mnt 28f.

Karjääriteenuste arendamine toimub Euroopa Sotsiaalfondi toel ning Lääne-Harju Teabe- ja Nõustamiskeskus, ehk Lääne-Harju Karjäärkohvik on SA Innove partner, kelle ülesandeks on karjääriteenuste arendamine Eestis.

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

TUNNE OMA ÕIGUSI

Mida oleks vaja teada kindlustatud isikul liiklusõnnetuse korral?

Ado Viik
EHK Harju osakonna direktor
Jaanus Põldmaa
EHK Harju osakonna juristi abi

Kui oled sattunud liiklusõnnetuse ohvriks, siis tea, et sinu tervisekahjustuse ravimiseks soetatud ravimid ja muud seadusest tulenevad kulutused maksab kinni liiklusõnnetuse põhjustanud autojuhi kindlustusselts.

Eesti Haigekassal (edaspidi haigekassa) ja kindlustusseltsil on oluline roll liiklusõnnetuses kannatanud poolte ravimisel ja muude hüvitiste maksmisel. Oletamesõiduauto X sõidab külje pealt sisse sõiduautole Z, ning sõiduauto X juht tunnistatakse antud liiklusõnnetuses süüdi, siis vastutab kahju eest liiklusõnnetuse põhjustanud autojuhi kindlustusselts.

Sellises situatsioonis tekib alati rahalisi kulutusi, mida esmalt kannab haigekassa ning hiljem nõutakse sisse kindlustusseltsidelt vastavalt ravikindlustuse seaduse §26, mis sätestab, et haigekassal on tagasinõudeõigus isiku suhtes, kes vastutab kindlustusjuhtumi toimumise eest, mille tõttu sai kindlustatud isik ravikindlustushüvitisi, samuti kindlustusandjate suhtes, kes on kahutatud võimaldama hüvitisi sama kindlustusjuhtumi raames.

Mõned drastilised näited haigekassa poolt sisse nõutud summadest: liiklusõnnetuse põhjustaja juhi eest on haigekassa sisse nõudnud kindlustusseltsidelt 2009. aasta esimesel poolaastal kokku 182 548 krooni. Kokku on esimesel poolaastal sissenõutud ja koostatud liiklusõnnetuste summas 4 001 667,68 krooni, mis sisaldab ka eriti suuri nõudeid alates 350 000 kroonist, kuid need on pigem erandid kui reeglid.

Patsiendi õigused hüvitistele
Kindlustusseltsil lasub üldjuhul kohustus (v.a üksikud seaduses sätestatud erandid näiteks liiklusõnnetuse põhjustanud joores juhi ravikulud) hüvitada kõik liiklusvigastuse raviga seotud kulud, sh taastusravi kulud. Ühtlasi on patsiendil õigus nõuda kindlustusseltsilt tema poolt ravimise soetamisele tehtud kulutuste hüvitamist. See on detail, mida kindlustatud isikud sageli ei tea ning millest võiks vastava eriala arst või perearst patsienti esmalt informeerida. Lisaks on isikutele õigus nõuda vastavalt liikluskindlustuse seaduse § 31 kindlustusseltsilt liiklusõnnetusega kaasnevat muid kulutusi, näiteks

raviga seotud raviasutuse külastamiseks tehtud transportikulud ja muud otsesed kulud (sh valu ja vaev).

Haiguspäevade hüvitamine

Seega, läheneme konkreetset isiku vaatenurgast. Kui tekib vajadus võtta haigusleht, siis 3 esimest päeva on isiku omavastutus, järgmised 4 päeva aga tööandja kohustus. Haigekassa hakkab tasuma ajutise töövõimetuse hüvitist alates 9. päevast. Siin on aga oluline, et ei tekiks arusaamatusi hüvitise suurusest, kuna haigekassa hüvitab ajutise töövõimetuse hüvitist vastavalt ravikindlustuse seaduse § 54 lg 1, mis sätestab, et haigekassa maksab kindlustatud isikule ajutise töövõimetuse hüvitist ühe kalendripäeva eest ühe kalendripäeva keskmisest tulust.

Vastavalt ravikindlustuse seaduse § 55 lg 1, mis sätestab, et kalendripäeva keskmine tulu arvutatakse, lähtudes Maksu- ja Tolliameti esitatud kindlustatud isikule arvestatud või makstud sotsiaalmaksu alusel arvutatud tulu andmetest. Haigekassa tasub 70% ühe kalendripäeva eest ühe kalendripäeva keskmisest tulust. Seega kindlustatud isikule on oluline, et tema töötasu arvestatakse õigesti ning maksud oleksid korralikult tasutud. Kindlasti tasuks teada, et ka ajutise töövõimetuse osas võib inimene nõuda sisse selle osa, mida ei kata haigekassa poolt välja makstav hüvitise summa, ehk siis vastavalt 30%.

Ravimite ostu hüvitised

Liiklusõnnetuses kannatanul on õigus nõuda nii soodusravimi ostmisel haige-

kassa poolt hüvitamata summa tasumist kui ka käsimüügiravimite hüvitamist kindlustusseltsilt. Kui tegemist on soodusravimiga, kirjutab arst välja soodusmääraga (100%, 75%, 50%) retsepti. Ravimit ostes jääb patsiendi kanda alati nn omaosalus ja vastav protsent ravimi hinnast, mida haigekassa ei hüvita. 50% soodustusega ravimi puhul peab ravikindlustatud inimene apteegis ravimi eest tasuma igal juhul 50 kroonise omaosaluse tasu.

Ostes välja 100-kroonise soodusravimi, maksab haigekassa inimese eest apteegile (100-50)×50%=25 krooni. Inimese enda kanda jääb aga omaosaluse tasu 50 krooni + 25 krooni (protsent, mida haigekassa ei hüvita), seega kokku 75 EEK, mille liiklusvigastuse korral hüvitab kindlustusselts.

Küsi lisa kindlustusseltsilt

Liiklusõnnetuses kannatanul tuleb nõude esitamiseks pöörduda õnnetuse põhjustanud juhi kindlustusseltsi kahjukäsitlese osakonda. Kui liikluskahju põhjustajal pole liikluskindlustuse lepingut sõlmitud, siis tuleb pöörduda Eesti Liikluskindlustuse Fondi poole. Kindlustusseltside üks kohustusi on tutvustada vajalike seadusi kannatanutele. Missuguste dokumentide alusel ja kuidas, kellele ja kui palju hüvitist makstakse, selgitab liikluskindlustuse seadusega ette nähtud korras välja kindlustusselts või Eesti Liikluskindlustuse Fond.

Eesti Haigekassa loodab, et käesolev info on teile kasulik nii kindlustatud isikutele kui ka tervisehoiuteenuse osutajale.

JÕULUAEG - KUHU MINNA, MIDA TEHA?

MAIDLA SELTSIMAJAS
26. detsembril algusega kell 18.00

JÕULUPIDU

Külla tuleb
JÕULUVANA
ja tantsuks mängib
„JAANUS“

Sisepääs:
➢ Lapsed 50.- kr
➢ Täiskasvanud 100.- kr

Pileteid saab osta kuni 20-nda detsembrini
Anu Kontuse käest tel:671 7547

19. DETSEMBRIL - JÕULUD JÕGISOOL!

LASTELE: ÕHTU ALGUS KELL 17.00

TEATRITÜKIGA „AHJUALUNE“ Jõgisoo näitetrupi esituses

Külla tuleb Jõuluvana!

Paki hind 35.- pakisoovist teatada tel. 5012033 Ülle Rondole

Tasuda hiljemalt 15.12.2009 Saue –Jõgisoo Haridusselts a/a 1120083061

TÄISKASVANUTELE: ÕHTU ALGUS KELL 18.30

ÕHTUJUHT – PEETER KALJUMAA (kupleed ja naljad)

Kuulame operetimeloodiaid kaunis esituses

Avatud puhvet

Tants

Piletid: Täiskasvanutele 50.- Õpilased 25.-

Info ja piletite tellimine:

Tel: 5012033 Ülle Rondo ja t. 6040882 Valve Heinloo

Jõgisoo Rahvamajas

28.11.2009 kell 12

PÄKAPIKU TÖÖTUBA

Töödejuhataja VANEMPÄKAPIKK ootab
meisterdama nii lapsi kui ka
täiskasvanuid!

Päkapiku mõttetera: "Milleks osta kinke, kui neid saab ise teha!"
NB! Töökohal vajalik materjal saab osta kohapeal ja võib ka ise kaasa võtta!

Käsitöö näitus!

Info tel 50 12 033

HÜÜRU MÕISAS
20.12 kell 15.00
PEREDE JÕULUPIDU

JÕULUETENDUS KOGU PERELE

PAISTA, PAISTA, PEVAKED!

LAPSI RÕÖMUSTAB
JÕULUVANA PÕHJAMAALT

TASUTA Info:katrin@kodukyla.ee

27.11 kell 19.00 **NOORTEKAS** Delfi noortebänd
finalist 2009 **DECODE**

16.12 kell 18.00 **LASTE JÕULUPIDU**

17.12 kell 17.00 **EAKATE JÕULUPIDU**

18.12 kell 20.00 **JÕULUPIDU**
SULO ja PEETER KALJUMÄE

www.vanamoisa.ee

Veskitammi Kultuurikeskus
kuutsub

21.dets.2009.a. kell 18.00
Veskitammi Kultuurikeskuse
JÕULUPEOLE

Õhtu sisu jäägu üllatuseks!

Sisepääs 50.- Eelregistreerimine 679 6765 Töötab baar

Eakatele ja erivajadustega inimestele

4. detsembril kell 12.00 Veskitammi Kultuurikeskuses

ADVENDIPIDU

kavas:
laste lauluendus
vallajuhtide tervitus
meeleolu loob Erich Krieger
väike suupistelaud
ühislaulmine (võta prillipaar kaasa)
müügil kodus küpsetatud leib,
saab ka näpunäiteid ise küpsetamiseks,
(võta natuke raha ka ühes)
kingitused, üllatused

Buss väljub küladest Laagrisse
Maidla seltsimaja juurest 10.00 mõisa juurest 10.05
Ääsmäelt Kasesalu 6 10.15
Uku bussipeatusest Pärnu mnt 10.20
Ailast (vana koolimaja juurest) 10.30
Valingult (mõisa juurest) 10.40
Saue linna päevakeskuse juurest 10.55
Vanamõisast Rõika tn ots 11.05
Alliku seltsimaja juurest 11.10
Hüüru veski juures 11.20
Harku hooldekodu teeristis 11.25
Kuju saab samuti bussiga

Lisainfo sotsiaalosakonnast 654 1136

6. DETSEMBER ALGUSEGA KELL 11.00

Vanamoisa Jõuluturg

TASUTA!!!

PÄEVA JUHIB LÕBUS JÕULUSOKK
PONISÕIT, PÄKAPIKULA, TÖÖTOAD JA RAHVAMUUSIKUD

TULE KOOS PEREGA JA OSTA OMA JÕULUKINGITUSED
MÜÜGIL KÄSITÖÖ NING TERVISE-, TOIDU JA LASTETOOTED

WWW.VANAMOISA.EE

SELTSIMAJAS:
12.00 LEIVAKÜPSETAMISE
TÖÖTUBA – NÄPUNÄITEID
JAGAB LEILA LINDSALU

12.30 SATUNALLETI
MEISTERDAMISE
TÖÖTUBA LASTELE

13.00 SUUR PÄKAPIKULA
- TEGEVUST JUHIB VAHVA
PÄKAPIKK

14.00 JÕULUEHETE JA
KAARTIDE TÖÖTUBA

KAUPLEJAKS
REGISTREERIMINE:
KATRIN@KODUKYLA.EE,
TEL 51 40761, 6780921
ENNE 01. DETS
REGISTREERIMISELE
KOHAMAKS 50 KROONI

LC LAAGRI I ADVENDI
HEATEGEVUSLIK KONTSERT

LAAGRI KOOLIS 29. NOVEMBRIL KELL 17.00

GERLI PADAR
KITARRIST TAAVI LANGI SAATEL
REVAALIA POISTEKOOR
TANSTUTRUPP CAROLINA
LAAGRI KOOLI LAULULAPSED
KANDLEL TARMO KIVISILLA

KONTSERDI AJAL AVATUD LASTE MÄNGUTUBA

PILETI MAKSUMUS 100.- PILETINFO: KATRIN@KODUKYLA.EE
PILETI OSALAVAD HEATEGEVUSLOTERIIS, MILLE PEAVÕIT ON
MULTIFUNKTSIONAALNE MOBILETELEFON SAMSUNG GT-S5250

PARIMAD ÕHUSOOJUSPUMBAD EKOKLIIMALT PARIMATE MASU- HINDADEGA!

Uued mudelid kuni 60m² kütmiseks:

Fuji Electric Polaris RSA 9LG	14 000 kr
Fuji Electric Polaris RSA 12LG	15 000 kr
Mitsubishi Heavy SRK/SRC25ZIX-S	16 000 kr
Mitsubishi Electric MSZ-GE25VAH	18 000 kr
Mitsubishi Electric MSZ-GE35VAH	19 000 kr
Mitsubishi Electric MSZ-FD25VABH	21 000 kr

kuni 100m² kütmiseks:

Fuji Electric Polaris RSB 12LD plasma	17 000 kr
Mitsubishi Electric MSZ-FD35VABH	22 000 kr
Toshiba Daiseikai-5 RAS-10PKVP-ND	22 000 kr

kuni 150m² kütmiseks:

Fujitsu Nocris AWYZ14LBC Arctic	22 000 kr
Mitsubishi Heavy SRK/SRC50ZIX-S	22 000 kr

Hind sisaldab paigaldust ja käibemaksu.

EKOKLIIMA OÜ info tel 56474321

e-post: info@ekokliima.ee

Kodune kaksikvõit

Toidujäätmed sipsti **kompostrisse**
ning muu prügi sopsti **konteinerisse**.
Ühe hoobiga on kõik su kodused
prahimured lahendatud.

Telli mõlemad Veoliast, saad prügist priiks ja kodu korda!

Jäätmetest
kvaliteetne
kompostmuld
6 nädalaga!

Ehitus-, lammutus-,
koristus- ja suurjäätmete
äraveoks pakume soodsa
hinnaga Big-Bag kotte mahuga
1 m³ ja konteinereid mahuga
5 - 30 m³

www.veolia.ee
veolia@veolia.ee
Klienditeenindus tel: 1919

VEOLIA
KESKKONNATEENUSED

Otsid jõulutunnet? Tule Võlumetsa!

www.hansaplant.ee

HÜATSINT

1=2

Meeliülendavat lõhna
jõuluaega!

KÜÜNLAD

2=3

Elav valgus teeb hinge
soojaks!

LINNUTOIT

2=3

Hoolitsus väikeste sõprade eest
tasub end mitmekordselt!

**NÄDALAVAHETUSTEL
KÄSITÖÖKOJAD**

Omatehtud kingil tuksub
süda sees!

VÕLUMETSAST
leidad
üllatusi, kingiideid
ja palju kaupa
TASUTA!

Ootame sind
iga päev!

Järve keskusest 10 min. sõitu
mööda Viljandi maanteed

Kiili vald, Harjumaa | tel 673 5565
E-R 10-20 | L-P 10-18

hansaplant
SINU ROHELINE KAUBAMAJA

KOLTSI KAMINAD

KAMINAD & LOODUSKIVID

Korstnapühkija teenus

50 48 263
info@koltsikaminad.ee
www.koltsikaminad.ee

REHVITÖÖD

ka peale tööd ja nädalavahetusel

helista: **58 266 261**

või broneeri aeg internetis:
info@x-dream.ee

Kupongi ettenäitamisel rehvitöödele soodustus 10%
 Tellides uued talverehvid meilt on rehvitööd tasuta!
 Hinnakirjaga tutvu internetis: www.x-dream.ee

Koru Transport OÜ

Teostame järgmisi töid:

kaeve- ja planeerimistöid
 ratastraktoriga;
 transporditeenused
 multiliftiga;
 kaubaveod väikebussiga;
 muruniitmine

Asukoht: Koru 12, Laagri,
 e-post: KoruTransport@mail.ru
 tel: 556 79058

KATZ & PETZ

I L U S A L O N G

JUUKSUR, KOSMEETIK,
 MANIKÜÜR, PEDIKÜÜR, KÜUNETEHNİK,
 LPG MASAAŽ

Sooja 1, Saue
 E-R 10.00-19.30
 L,P 10.00-15.00

tel. 6 21 20 21
 e-mail: katzpetz@hotmail.com
www.katzpetz.ee

VAATA KUU PAKKUMISI KODULEHELT!

Korteriühistu Pajude pst 3

Pakub tööd majahoidjale

Kelle töölesanneteks
 on Laagri alevikus
 Pajude pst 3 asuva
 maja trepikodade
 ja majaümbruse
 korrashoid.

Töötasu kokkuleppel.
 Lisainfo:
 517 5261, gert@aev.ee

Otsime rõõmsameelset ja
 hoolivat laspehoidjat
 3- aastasele poisile
 Koidu elurajooni

566 44179

Laagri piirkonnast (Alliku külast)
 leitud noor väga sõbralik ja rahulik
 keskmist kasvu emane koer. Musta
 värvi, valge kõhualusega.
 Koer on viidud alates 01.11.09
 Tallinna loomade varjupaika.
 Koer on nagu ingel, valvur päris
 pole, aga meeletult hea sõber küll.
 tel 621 77 46, 53 49 4045.

OÜ EKSPRESS RAAMATUPIDAMINE

Raamatupidamisteenused
 Maksukonsultatsioonid
 Firmede asutamine
 Äriplaanide koostamine

Tel: 514 9039
info@ekspressraamatupidamine.ee
 Asukoht: Laagri

Müüa ASTELPAJU MARJAD 50 eek/kg.

Tellimine
 tel: 564 84951

Remondin Moskvitši,
 Volga, Žiguli,
 Ford Sierra käigukaste

tel 534 05431, 679 7775

Ohtlike puude langetamine

Telefon: 556 50564

Uued ja kvaliteetsed
 Mitsubishi soojuspumbad
 koos paigaldusega.

Liisi soojuspump koju juba
 3000 kr sissemaksuga!

Tel: 564 83222;
www.homeair.ee

OÜ Sinitiivik

Teostame koduvaipade
 (ka kaltsuvaipad) ja pehme
 mööbli puhastust.

Tasuta transport
 uksest ukseni.

info telefonil 55 917 562

Ostame soodsalt
 merekonteineri
 20 või 40 jalase.

Transport meie poolt.

Tel. 555 44544,
info@oritix.ee

KUIVAD KAMINAPUUD
 VÖRGUS, KÜTTEKLOTS
 JA BRIKETT

Kontakt: 501 8594

VUNDAMENT EHTUS

VUNDAMENDID, SEINAD, KATUSED

Hea kodu algus

WWW.VUNDAMENTEHTUS.EE GSM 50 13305, TEL 6681278

SOODNE FEKAALIVEDU

10 m³, 40m voolikut

50 70 188

Kaardimakse võimalus

LAAGRI AUTOKÄSIPESULA

Vae 3, Laagri
 Tel: 52 26 038

E-R 9.00-20.00
 L 9.00-15.00
 P kokkuleppel

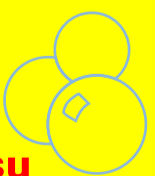
www.claiden.ee
 e-post: info@claiden.ee

Sõiduauto vahatamine al. 500.-

Iga 10-s kord tasuta välipesu

SÕIDA JA SÄRA!

VÄLJAANDJA

SAUE VALLAVALITSUS
 VESKITAMMI 4, LAAGRI, HARJUMAA
 654 1130,
WWW.SAUEVALD.EE

TOIMETAJA: ANNE-LY SUMRE
 KONTAKT: 654 1156
 E-POST: ANNELY.SUMRE@SAUEVALD.EE
 KÜLJENDUS: ANNE-LY SUMRE
 TRÜKK: PRINTALL

TIRAAŽ: 4200
 ILMUMISAEG: KORD KUUS (VA JUULIKUUS)
 LEVI: TASUTA KÕIKIDES VALLA POSTKASTIDES JA
 KULTUURIASUTUSTES, RAAMATUKOGUDES